

Plan de atención á diversidade

IES A Xunqueira II

Pontevedra

(adaptado á ORDE do 8 de setembro de 2021)

aniversario
1986 - 2021

Índice

1.	Xustificación baseada na contorna en relación á tipoloxía do alumnado	6
2.	Identificación e valoración das necesidades.....	7
a)	Alumnado con NEE (problemas de conduta e discapacidade)	9
b)	Alumnado con dificultades específicas de aprendizaxe	9
c)	Alumnado con TDAH.....	11
d)	Alumnado TEA (incluíndo Asperger).....	12
e)	Alumnado con altas capacidades intelectuais.....	20
f)	Alumnado con incorporación tardía ao sistema educativo, ou por condicións persoais ou de historia escolar	21
3.	Obxectivos	25
4.	Descrición das actuacións, medidas e/ou programas para a atención á diversidade	26
1.	Procedementos para a detección e valoración das necesidades específicas de apoio educativo	28
vi.	Comunicación á persoa titora	28
vii.	Traslado ao departamento de orientación	28
viii.	Recollida e incorporación da información proporcionada da etapa anterior	28
ix.	Comunicación da información relevante ao profesorado na avaliación inicial	28
2.	Relación de programas de implementación potencial e organizativas previstas para todo o centro	29
i.	Programa de transición da etapa primaria ao ensino secundario obrigatorio	29
ii.	Protocolo de acollida do alumnado (reunións de principios de curso)	29
iii.	Protocolo de acollida das familias (reunións de principios de curso)	29
iv.	Protocolo de acollida do profesorado de nova incorporación	30
v.	Contrator-Programa	30
vi.	PFPP relacionados coa convivencia e atención á diversidade	30
vii.	Protocolo de absentismo	30
viii.	Protocolo TDAH	30
ix.	Protocolo TEA	31
x.	Procedemento co alumnado en atención domiciliaria ou hospitalaria	31
xi.	Procedemento de inclusión do alumnado de incorporación tardía	32

xii.	Programa de recuperación de pendentes	32
xiii.	Plan de seguimento do alumnado repetidor	32
5.	Medidas para a organización e distribución dos recursos.....	32
a)	Medidas ordinarias	32
i.	Elaboración dos grupos (horarios, asignación de titorías, agrupamento, e a distribución de aulas, unidades e espazos)	32
vi.	Desdobramentos de grupos.....	35
vii.	Exencións de 2ª lingua estranxeira.....	35
ix.	Programas de enriquecemento curricular.....	36
x.	Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas.....	37
xi.	Programas de seguimento de alumnado con materias pendentes.....	37
xii.	Plan específico personalizado para o alumnado de eso que permaneza un ano máis no mesmo curso	38
xiv.	Desdobramentos de grupos.....	39
xv.	Exencións de 2ª lingua estranxeira.....	39
b)	Medidas extraordinarias.....	39
i.	Adaptacións curriculares	40
ii.	Agrupamentos flexibles	42
i.	Apoio do profesorado especialista en pedagogía terapéutica e/ou en audición e linguaxe	45
ii.	Flexibilización da duración do período de escolarización	47
iii.	Flexibilización da duración do período de escolarización na etapa de bacharelato	51
iv.	Programas de diversificación curricular	54
v.	Atención educativa ao alumnado que, por circunstancias diversas, presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro educativo.....	57
vi.	Atención educativa domiciliaria	57
vii.	Atención educativa domiciliaria ou hospitalaria	61
ix.	Atención educativa ao alumnado menor sometido a medidas de responsabilidade penal	64
xiv.	Grupos de adquisición das linguas	67
xv.	Grupos de adaptación da competencia curricular	68
7.	Concreción das actuacións e medidas deseñadas.....	71
a)	Medidas ordinarias	71
i.	Elaboración dos grupos.....	71
ii.	Desdobramentos de grupos.....	71
iii.	Exencións de 2ª lingua estranxeira.....	71
iv.	Aplicación de reforzo educativo	72

v.	Apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria	72
vi.	Programas de enriquecemento curricular	72
vii.	Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas	72
viii.	Programas de seguimento de alumnado con materias pendentes	72
ix.	Programa de recuperación de materias suspensas	73
x.	Programas específicos personalizados	73
xi.	Programas de habilidades sociais e mellora da convivencia	73
b)	Medidas extraordinarias	73
i.	Adaptacións curriculares	73
ii.	Agrupamentos flexibles	73
iii.	Apoio do profesorado especialista en pedagogía terapéutica	73
iv.	Flexibilización da duración do período de escolarización	74
v.	Modalidade de escolarización combinada	74
vi.	Programas de mellora da aprendizaxe e do rendemento (en adiante PMAR)	74
vii.	Programas de diversificación curricular (en adiante PDC)	74
viii.	Formación Profesional Básica	74
ix.	Atención educativa ao alumnado que, por circunstancias diversas, presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro educativo	75
x.	Atención educativa domiciliaria ou hospitalaria	75
xi.	Grupos de adquisición das linguas	75
xii.	Grupos de adaptación da competencia curricular	75
xiii.	Alumnado de incorporación tardía con desfase curricular	75
8.	Mecanismos de coordinación e colaboración internos, así como con outras etapas educativas e cos centros adscritos ou de adscrición	76
a)	Reunións no propio centro	76
b)	Reunións cos centros adscritos.....	76
c)	Reunións cos centros onde exista alumnado en escolarización combinada	76
d)	Reunións cos profesionais que atenden alumnado en atención domiciliaria ou hospitalaria	76
9.	Canles de colaboración coas nais, pais ou titores e titoras legais do alumnado e cos diferentes servizos externos ao centro	76
a)	Colaboración coas persoas responsables de alumnado	76
b)	Colaboración con instancias externas	76
c)	Procedemento de solicitude de intervención do equipo de orientación específico	77
10.	Protocolo de derivación do alumnado ao departamento de orientación	77

11. Medidas para o desenvolvemento dos protocolos establecidos pola consellería.....	78
a) Absentismo	78
b) TDAH/TEA	78
c) TEA	78
12. Procesos de seguimento, avaliación e mellora do plan.....	78
Anexos	79
a) Concreción anual	79
b) Informe anual final por curso sobre as medidas de reforzo educativo (RE)	81
c) Informe individual final de curso sobre as medidas de apoio educativo	82
d) Cronograma para a implantación anual do PAD.....	84

PROPOSTA

1. Xustificación baseada na contorna en relación á tipoloxía do alumnado

A consideración da diversidade como un valor significa non só valorar as diferenzas, senón tamén aproveitar tódalas potencialidades de cada persoa para que todas e cada unha se sintan plenamente incluídas e conten cos espazos de participación e desenvolvemento a que a súa condición humana lles dá dereito.

Un sistema educativo plenamente inclusivo e de calidade será aquel que garanta a atención de cada alumna e de cada alumno segundo a súa realidade persoal e social, o que significa, entre outros aspectos, que as medidas organizativas, as curriculares e a dotación de recursos se adapten ao que cada alumna e cada alumno necesiten.

O plan de atención á diversidade, que forma parte do Proxecto educativo (en adiante PE), será o instrumento que guíe a planificación anual das medidas educativas de atención á diversidade do centro, no marco da Programación xeral anual (en adiante PXA), e coa seguinte base normativa:

- Ley Orgánica 2/ 2006, de 3 de mayo, de educación.
- Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.
- Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, por la que se modifica la Ley Orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación.
- ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

O IES Xunqueira II, polas súas características xeográficas e sociais, pode incluírse na categoría de “centros de carácter periférico mixto”, é dicir, está situado nun ensanche escolar da cidade próximo ao mundo rural circundante. Na súa orixe, estaba destinado a dar abeiro ao excedente de poboación escolar de bacharelato dos anos oitenta e, coa súa creación, rompeuse a dicotomía tradicional representada polos institutos “masculino” e “feminino” da cidade. Co paso do tempo, adquiriu un carácter “rurbano” polas características do seu alumnado, procedente principalmente

da área suburbana de Pontevedra, das áreas rurais da periferia e dalgunha parroquia rural do municipio. Os niveis educativos que se implementan no centro son:

- 1º, 2º, 3º e 4º cursos da ESO.
- 1º e 2º cursos de bacharelato, nas modalidades de Ciencias e Tecnoloxía, Humanidades e Ciencias Sociais.

O alumnado de 1º de ESO procede, maiormente, dos centros de educación primaria adscritos segundo a rede de centros: CEIP Xunqueira nº 2 e CEIP Manuel Vidal Portela.

Aínda que tamén se matriculan ao longo dos cursos alumnado dos centros: CEIP de Vilaverde, CEIP de Marcón, CEIP de Barcelos, entre outros. Así como alumnado procedente da Comisión de escolarización.

De xeito sintético, podemos sinalar a seguinte tipoloxía específica do alumnado:

- Alumnado con NEE de carácter máis permanente con recoñecemento de minusvalía e discapacidade, e que recibe beca do MEC cada ano.
- Alumnado con TEA: Asperger.
- Alumnado con TDAH medicado e sen medicar.
- Alumnado con incorporación tardía ao sistema educativo e con desfase curricular.
- Alumnado con descoñecemento do idioma galego.
- Alumnado baixo revisión e seguimento da USMIJ.
- Alumnado de familias desestruturadas.
- Alumnado con altas capacidades intelectuais.
- Alumnado con dificultades de aprendizaxe.
- Alumnado repetidor dalgún curso.
- Alumnado con aplicación de protocolo de xénero.

2. Identificación e valoración das necesidades

A atención á diversidade entendese como o conxunto de medidas e accións deseñadas coa finalidade de adecuar a resposta educativa ás diferentes características, potencialidades, ritmos e preferencias de aprendizaxe, motivacións e intereses, e situacións sociais e culturais de todo o alumnado.

De conformidade co artigo 71.2 da Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, modificado pola Ley Orgánica 3/2020, de 29 de diciembre, pola que se modifica a Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de Educación, enténdese por alumnado con necesidade específica de apoio educativo ao alumnado que require unha atención educativa diferente á ordinaria, por presentaren necesidades educativas especiais, por atraso madurativo, por trastornos do desenvolvemento da linguaxe e da comunicación, por trastornos de atención ou de aprendizaxe, por descoñecemento grave da lingua de aprendizaxe, por se atoparen en situación de vulnerabilidade socioeducativa, polas súas altas capacidades intelectuais, por se teren incorporado tarde ao sistema educativo ou por condicións persoais ou de historia escolar.

A identificación temperá das necesidades educativas do alumnado, a súa valoración e a resposta educativa constitúen procesos necesarios para adecuar as medidas e recursos educativos á diversidade. Todo isto farase a través dos seguintes mecanismos:

- Na avaliación inicial, a comezos de curso e dirixida a toda etapa da ESO e bacharelato.
- Nas xuntanzas da avaliación trimestrais.
- Ao finalizar cada curso avaliarase o proceso educativo de cada alumno e de cada alumna.
- En momentos puntuais ao longo do curso, segundo as necesidades detectadas.

A avaliación inicial constitúe un factor preventivo por excelencia na atención á diversidade, especialmente cando se trata de alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

Esa avaliación ten como principal finalidade adaptar as ensinanzas ao alumando e facilitar a debida progresión na súa aprendizaxe.

A avaliación inicial, realizada polo equipo docente baixo a coordinación do profesorado titor, recollerá información achegada polas persoas responsables de alumnado e incluírá, de se-lo caso, a información procedente do curso ou da etapa anterior.

Os resultados da avaliación inicial servirán como referente para adoptar as decisións de tipo

educativo que correspondan e, nos casos en que for preciso, para demandar da xefatura do departamento de orientación a realización dunha avaliación psicopedagóxica.

A avaliación inicial, consiste en reunir toda a información do desenvolvemento académico do alumnado así como a avaliación dos coñecementos previos nas áreas curriculares. Os obxectivos serán os seguintes:

- 1) Coñecer ao alumnado de cada grupo e os seu nivel de competencia curricular de partida.
- 2) Coñecer as características do grupo e a súa dinámica interna, para procurar unha mellora das relacións e as aprendizaxes.
- 3) Coñecer e tomar decisións respecto do alumnado que manifeste dificultades de aprendizaxe e precise de medidas de atención á diversidade.
- 4) Facilitar o coñecemento, por parte de todo o profesorado, das características e necesidades do alumnado ao que lle imparte docencia así como das medidas de atención á diversidade que se aplicarán ao longo do trimestre ou curso.

a) Alumnado con NEE (problemas de conduta e discapacidade)

Alumnado que presenta necesidades educativas especiais é o que afronta barreiras que limiten o seu acceso, a súa presenza, a súa participación ou a súa aprendizaxe, derivadas de discapacidade ou de trastornos graves de conduta, da comunicación e da linguaxe. A existencia no centro educativo de problemas de conduta ou de comportamentos desafiantes é unha realidade.

Ligazóns aos protocolos e publicacións da consellería en materia de educación:

- <http://www.edu.xunta.es/ftpserver/portal/DXC/conducta.pdf>
- <http://www.edu.xunta.es/ftpserver/portal/DXC/libros/discapacidade.pdf>
- https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/content_type/learningobject/2018/06/14/9987879c1e15abb4c36a50d6f870efd0.pdf
- <https://www.edu.xunta.gal/portal/node/27080>

b) Alumnado con dificultades específicas de aprendizaxe

Considérase que un alumno ou alumna presenta DEA cando o seu rendemento en relación

á adquisición e uso dunha ou varias capacidades de: comprensión e expresión oral, lectura, escritura, razoamento e cálculo matemático é significativamente discrepante co seu potencial de aprendizaxe.

O profesorado titor e o equipo docente farán unha valoración das necesidades detectadas na avaliación inicial e nas sucesivas avaliacións ordinarias e comunicará as dificultades de aprendizaxe e as novas necesidades educativas que detecten no alumnado por medio das canles establecidas (cubriendo a solicitude de valoración polo DO segundo o modelo) proporcionando a información o máis concreta e completa posible sobre:

- O nivel dos coñecementos previos.
- Detección e precisión operativa dos erros específicos e/ou as dificultades observables.
- As habilidades na realización de inferencias e a utilización da memoria de traballo para relacionar os contidos novos cos anteriormente adquiridos.
- As estratexias cognitivas do/a alumno/a, especialmente a elaboración de ideas principais e secundarias, a realización de resumos, formulación de hipóteses, contestación a preguntas, resolución de problemas, etc...
- As estratexias relacionadas coa autorregulación, supervisión da aprendizaxe, estratexias metacognitivas.

A resposta educativa pasa pola utilización de estratexias relacionadas coa propia planificación educativa e a organización escolar, que faciliten a adquisición das competencias que se sinalan a continuación:

- Fomentar unha aprendizaxe activa e construtivista.
- Diseñar un proceso de ensino-aprendizaxe significativo. Facilitar a conexión funcional das aprendizaxes, facilitando a construción autónoma das aprendizaxes.
- Fomentar o uso da aprendizaxe cooperativa e a participación en grupos sociais heteroxéneos, estimulando o interese, as actitudes favorables, a superación e a solidariedade.
- Fortalecer as vías de participación familiar mediante a acción da titoría.

- Establecer tempos e espazos para o apoio integrado na unidade ordinaria.
- Fomentar o uso das TIC na aula.
- Potenciar as actividades de atención e de motivación e de mellora do autoconceito e da autoestima.
- Facilitar o uso de axendas de planificación de actividades de recuperación e seguimento.

Ligazóns aos protocolos e publicacións da consellería en materia de educación:

- <https://www.edu.xunta.gal/portal/es/node/15325>
- <https://www.edu.xunta.gal/portal/es/node/28824>

c) Alumnado con TDAH

O alumnado con TDAH experimentan dificultades polos seus problemas na atención e no control de impulsos que son requisitos necesarios para o éxito escolar. Aínda que o TDAH non interfere coa habilidade de aprender, si interfere, polas razóns expostas, no rendemento académico.

Destacar o papel relevante do profesorado porque desenvolve unha función de mediación no proceso de aprendizaxe, e contribúe á normalizar a súa vida escolar axustando da resposta educativa ás súas necesidades.

Cando se trata de reducir e controlar o comportamento dos nenos e nenas hiperactivos, é imprescindible que o profesorado adopte actitudes positivas e deseñen actividades moi estruturadas, acordes coas habilidades, destrezas e limitacións que presentan este alumnado. Estratexias educativas:

- Relacionarse co eles de forma tranquila e relaxada, poñendo especial atención e reforzando os seus comportamentos axeitados, e tratando de "Ignorar" as condutas inadecuadas.
- Mostrarse firme e seguro cando se han de cumprir as regras e normas escolares, pero evitar as ameazas e reprimendas. Louvar ao neno polos seus logros para recoñecer e valorar os seus esforzos.

- Transmitir confianza nos progresos e habilidades do alumnado.
- Diseñar actividades estruturadas, formulando tarefas breves (10-15 minutos) e de dificultade progresiva, adecuadas ao seu ritmo de aprendizaxe e ao alcance dos seus posibilidades. Cando o alumnado hiperactivo obtén éxito, aumenta a seguridade e confianza en si mesmo.
- Programar actividades curtas e axeitadas ás capacidades de atención e control.
- Priorizar a calidade sobre a cantidade: seleccionar o máis importante.
- Buscar un lugar axeitado na aula, lonxe de elementos distractores, facilitando o contacto ocular co mestre.
- Utilizar unha boa organización que pode reforzarse colgando na aula as normas e actividades diarias.
- Diseñar gráficos que proporcionen ao alumnado información sobre o seu comportamento.
- Intercalar tarefas menos motivadoras ou que requiran unha resposta pasiva (ex. unha exposición teórica), con tarefas máis activas, que requiran a intervención activa do alumnado.

Ligazóns aos protocolos e publicacións da consellería en materia de educación:

- [https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/protected/content_type/advertisement/2014/07/02/libro tdah definitivo 16-06-14.pdf](https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/protected/content_type/advertisement/2014/07/02/libro_tdah_definitivo_16-06-14.pdf)
- <https://www.edu.xunta.gal/portal/node/18451>

d) Alumnado TEA (incluíndo Asperger)

Tomando como referencia os criterios diagnósticos que propón o DSM-5, o alumnado con TEA presenta:

- a) Deficiencias persistentes na comunicación social e na interacción social en diversos contextos, de xeito que:
 1. As deficiencias na reciprocidade socioemocional varían, desde un achegamento social anormal e fracaso da conversación normal en ambos os

dous sentidos, pasando pola diminución en intereses, emocións ou afectos compartidos, ata o fracaso en comezar ou responder a interaccións sociais.

2. As deficiencias nas condutas comunicativas non verbais utilizadas na interacción social varían, desde unha comunicación verbal e non verbal pouco integrada, pasando por anomalías do contacto visual e da linguaxe corporal ou deficiencias da comprensión e o uso de xestos, ata unha ausencia total de expresión facial e de comunicación non verbal.
 3. As deficiencias no desenvolvemento, mantemento e comprensión das relacións varían, desde dificultades para axustar o comportamento en diversos contextos sociais, pasando por dificultades para compartir xogos imaxinativos ou para facer amizades, ata a ausencia de interese por outras persoas.
- b) Patróns restritivos e repetitivos de comportamento, intereses ou actividades, que, actualmente ou polos antecedentes, maniféstanse en dous ou máis dos seguintes puntos:
1. Movementos, utilización de obxectos ou fala estereotipados ou repetitivos.
 2. Insistencia na monotonía, excesiva inflexibilidade de rutinas de comportamento verbal e non verbal.
 3. Intereses moi restrinxidos e fixos, que son anormais en canto á súa intensidade ou foco de interese.
 4. Hiper ou hiporreactividade aos estímulos sensoriais ou interese non habitual por aspectos sensoriais.
- c) Os síntomas deben estar presentes nas primeiras fases do período de desenvolvemento, aínda que poden non manifestarse totalmente ata fases posteriores.

Hai que ter en conta, segundo o DSM-5, que “o trastorno do espectro autista inclúe trastornos previamente chamados autismo da primeira infancia, autismo infantil, autismo de Kanner, autismo de alto funcionamento, autismo atípico, trastorno xeneralizado do

desenvolvemento non especificado, trastorno desintegrador infantil e síndrome de Asperger”.

A síndrome de asperger é un trastorno neurolóxico. As persoas afectadas teñen un aspecto e intelixencia normal ou incluso superior á media. Presentan un estilo cognitivo particular e habilidades especiais en áreas restrinxidas.

Ligazóns aos protocolos e publicacións da consellería en materia de educación:

- https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/content_type/learningobject/2016/03/14/5b7a09f72e369a40b7d319634a159b49.pdf

As estratexias educativas a seguir pasan por garantir o intercambio de información nos cambios de curso, de etapa educativa ou de centro para asegurar a continuidade das pautas establecidas. É fundamental a coordinación entre a familia, o profesorado, os servizos de orientación e os servizos sanitarios a través da familia.

Os síntomas maniféstanse de modo diferente en cada unha das persoas. A continuación, descríbense dez características que definen e posibles estratexias a utilizar na aula:

1. Insistencia nas rutinas:

Son nenos e nenas altamente sensibles fronte a mínimos cambios; ás veces actúan de forma ritual, amosando ansiedade e tendendo a preocuparse de modo obsesivo cando non saben que esperar, o estrés, o cansazo e unha sobrecarga sensorial, desequilíbranos doadamente.

Pautas de actuación e orientacións

- Proporcionarlles un ambiente predecible e seguro.
- Minimizar as transicións.
- Ofrecer unha rutina diaria constante: o neno con SA precisa entender a rutina diaria e saber o que lle espera, para poder concentrarse nunha determinada tarefa.
- Evitar as sorpresas: preparar ó alumnado minuciosamente e con anticipación fronte a actividades especiais, cambios no horario ou calquera

outro cambio na rutina, por mínimo que sexa.

2. Discapacidade para a interacción social:

- mostran pouca capacidade para comprender regras sociais complexas.
- non posúen intuición ou instinto social, son cándidos.
- son moi egocéntricos.
- pode non gustarlles o contacto físico, usan un ton de voz monótono ou pomposo e pouco natural.
- utilizan a mirada e a linguaxe corporal de modo inapropiado.
- son pouco sensibles e teñen pouco tacto, non interpretan ben as claves sociais.
- non poden entender a "distancia social", posúen pouca habilidade para iniciar e soste conversacións.
- teñen unha linguaxe ben desenvolvida pero a súa comunicación é pobre.
- é doado aproveitarse con eles con facilidade (xa que non perciben que os demais, ás veces, lles minten ou lles fan trampa) e normalmente desexan formar parte do mundo social.

Pautas de actuación e orientacións

- Protexer ó alumnado fronte a intimidacións e burlas. Cando se divida o grupo en equipos é recomendable seleccionar ós integrantes, en lugar de deixar que o alumnado elixa ós membros, xa que isto aumenta as posibilidades de que o alumno ou alumna quede fóra ou reciba mofas.
- Facer énfase nas habilidades académicas sobresaíntes do alumnado con SA, mediante situacións de aprendizaxe colectiva nas cales as súas habilidades de lectura, vocabulario, memoria, etc, sexan consideradas como algo valioso polos seus compañeiros e fomenten a súa aceptación.
- A maioría do alumnado con SA quere ter amigos, pero simplemente non saben como facelo. Debería ensinárselles a reaccionar fronte ás claves

sociais, e pódese proporcionar un repertorio de respostas para usar nas distintas situacións sociais.

- Ensinar ao alumnado que dicir e como dicilo. Cando mostraron pouco tacto, insultaron ou foron pouco sensibles sen ningunha intención pola súa banda, debe explicárselles porqué a súa resposta foi incorrecta e cal sería a resposta correcta..

3. Gama restrinxida de intereses:

O alumnado con SA ten preocupacións excéntricas ou fixacións estrañas e intensas. Tenden a "dar conferencias" constantemente sobre as súas áreas de interese fan preguntas repetitivas sobre os seus intereses; teñen dificultades en expresar ideas; seguen as súas propias inclinacións sen considerar as demandas externas; e ás veces, néganse a aprender nada que non pertenza ao seu limitado campo de intereses.

Pautas de actuación e orientacións

- Non permitir que o neno con SA insista en discutir ou facer preguntas sobre intereses illados.
- Limitar o seu comportamento, delimitando un anaco especial de tempo, cada día, para que poida falar do que lle interesa. Algún alumnado con SA pode negarse a realizar tarefas fóra das súas áreas de interese. Hai que transmitirles o que se espera deles de modo firme para que completen o seu traballo..

4. Escasa concentración:

A miúdo, o alumnado con SA non se concentran na súa tarefa, distráense con estímulos internos e son moi desorganizados. Tenden a retraerse en mundos interiores e teñen dificultades de aprendizaxe nunha situación de grupo.

Pautas de actuación e orientacións

- Para que o alumnado con SA sexa produtivo en clase, debe proporcionárselle unha exhaustiva regulamentación da estrutura externa.

As tarefas deben ser divididas en unidades pequenas, e debe ofrecérselle unha axuda e unha reorientación constante por parte do profesor.

- O alumnado con SA adoita ser ás veces testán, necesitan expectativas firmes e un programa estruturado que lles mostre que o cumprimento das regras conduce a un reforzo positivo (este tipo de programa motiva ó neno con SA a ser produtivo e aumenta a autoestima baixando o seu nivel de estrés ao sentirse competente).
- Pode que sexa necesario diminuír a carga de deberes a realizar na casa ou engadirilles un tempo extra. Sentar ao neno con SA na primeira fila da clase e facerlle preguntas a miúdo pode axudarlle a manter a atención na lección que se estea impartindo.
- Buscar un signo non verbal (ex., unha palmadiña cariñosa) para os momentos en que non estea a atender..

5. Dificultades académicas:

O alumnado con SA posúe un nivel de intelixencia medio ou superior á media, pero fáltalles pensamento de alto nivel e habilidades de comprensión. O seu estilo de falar pedante e o seu impresionante vocabulario dá a falsa impresión de que entenden o que están a dicir, cando en realidade poden estar simplemente repetindo de memoria o que oíron ou leron. É frecuente que o alumnado con SA posúa unha excelente memoria mecánica, é dicir, pode responder como un vídeo que reproduce unha secuencia establecida.

Pautas de actuación e orientacións

- Non dar por suposto que o alumnado con SA entendeu simplemente porque é capaz de repetir o que oíu.
- Ofrecer explicacións adicionais e tratar de simplificar os conceptos máis abstractos dos temas.
- Emprego de apoios visuais en calquera proceso de ensino.
- Sacar partido da memoria excepcional dos SA. Lembrar información e feitos

é usualmente o seu punto forte.

6. Dificultades de organización e planificación:

A diminuída capacidade para a organización e planificación resulta frecuente en comportamentos moi diversos, como a perda do material de traballo, dificultade de terminar as tarefas dentro dun período determinado de tempo, esquecer os deberes...

Pautas de actuación e orientacións

- Favorecer o uso da axenda para organizar e planificar as tarefas, pero esta deberá ter unha estrutura visual na que se distingan os seguintes apartados:
 - Área a traballar
 - Que hai que facer?
 - Está feito.

7. Dificultades para entender conceptos abstractos:

Adoitan ser moi literais e a súa capacidade de abstracción é pobre.

Pautas de actuación e orientacións

- Ser tan concreto como sexa posible na presentación de novos conceptos e do material abstracto.
- Empregar aprendizaxe baseada na práctica no posible con exemplos.
- Empregar organizadores gráficos tales como resumos, esquemas, mapas, apoio visual.
- Empregar estratexias (subliñados etc) para axudar a organizar e categorizar a información.
- Evitar a sobrecarga verbal e longas explicacións.

8. Baixa tolerancia á frustración:

O alumnado con SA, durante a etapa escolar, adoitan mostrar baixos niveis de tolerancia á frustración e isto, unido ás actitudes perfeccionistas, pode levar

enfados e condutas disruptivas cando non conseguen o resultado adecuado nunha tarefa.

- M.

9. Vulnerabilidade emocional:

O alumado con síndrome de Asperger presenta as mesmas capacidades intelectuais que o resto do alumnado, pero a miúdo non posúen os recursos emocionais suficientes como para responder ás demandas da clase. Debido á súa falta de flexibilidade, estrésanse con facilidade. A súa autoestima é baixa, e a miúdo son moi autocríticos e non son capaces de permitirse erros. As persoas con SA, especialmente os adolescentes, poden ser propensos á depresión. As reaccións de rabia e os estalidos de cólera adoitan ser respostas frecuentes ao seu estrés/frustración.

O alumnado con SA non adoitan estar relaxados e atópanse doadamente superados cando as cousas non son como deberían de ser, segundo o seu punto de vista ríxido. Interaccionar con outra xente e responder ás demandas ordinarias da vida cotiá pode ser para eles un esforzo continuo.

Pautas de actuación e orientacións

- Previr os estalidos ofrecéndolles un alto nivel de coherencia. Preparalos fronte aos cambios que se produzan na rutina diaria, para minorar o estrés.
- Axudalos a manexarse cando se sintan superados polo estrés para previr estalidos. Axudalos escribíndolle unha lista de pasos moi concretos que ten que dar cando se perturba (ex.: 1- Respirar profundamente tres veces; 2- Contar tres veces os dedos da súa man dereita; 3- Dicar que queren ver ir coa orientadora, co titor...) Anotar estes pasos nunha tarxeta, para que o neno a introduza no seu peto e a teña sempre a man.
- Permitir que pasee, xa que o permanecer sentado por períodos de tempo longos pode resultarlles moi difícil (unha camiñada de 2 minutos pode axudar moito).

10. Sensibilidades sensoriais:

A maioría das sensibilidades comúns implican o son e o tacto, pero poden tamén incluír gusto, intensidade de luz, cores e aromas. Os tipos de ruídos que se poidan percibir como extremadamente intenso son:

- Ruídos repentinos, inesperados tales como un teléfono que soa, alarma de incendio.
- Ruído continuo agudo.
- Sons de confusión, complexos ou múltiples por ex. en centros comerciais, o recreo...

Pautas de actuación e orientacións

- Asegurarse de que os niveis normais de estimulación visual ou auditiva non sexan percibidos polo estudante como escasos ou excesivos.
- Procurar evitar certos ruídos.
- Deixar ao alumno escoitar música de fondo que poida camuflar os ruídos, ou axudarlle a atopar un recanto reservado o que poida recorrer para estar só.
- Usar tapóns para os oídos en casos extremos.
- Ensinar e modelar estratexias de relaxación para reducir a ansiedade.

e) Alumnado con altas capacidades intelectuais

Caracterízase por un potencial elevado nalguna ou nalgúns áreas do desempeño humano, en comparación cun grupo de referencia e, considerando as súas posibles manifestacións, diferénciase a precocidade, o talento e a superdotación.

Considérase alumnado con alta capacidade intelectual o que presenta unha capacidade intelectual igual ou superior a 130 de cociente intelectual, un alto nivel de creatividade e persistencia nas tarefas de alta complexidade intelectual ligadas ás súas áreas de interese.

Un alumno/a presenta altas capacidades intelectuais cando manexa e relaciona, de

maneira simultánea e eficaz, nun nivel sensiblemente superior á media, recursos cognitivos verbais, numéricos, lóxicos, memorísticos, espaciais e creativos. Considérase talentoso o alumnado que destaca especialmente e de maneira excepcional no manexo dun ou varios destes recursos

En todo caso, seguindo o modelo dos tres aneis de Renzulli (1978), terá esta consideración o alumnado que presente:

- unha capacidade intelectual superior.
- un alto nivel de creatividade.
- persistencia nas tarefas de alta complexidade intelectual ligadas ás súas áreas de interese.

Ligazóns aos protocolos e publicacións da consellería en materia de educación:

- https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/content_type/learningobject/2019/10/16/40af9b01688982e3a742808df6271bc0.pdf

f) Alumnado con incorporación tardía ao sistema educativo, ou por condicións persoais ou de historia escolar

i. Inmigrantes

Alumnado que procede do estranxeiro. A chegada de poboación de orixe estranxeira á nosa comunidade autónoma, así como o retorno de emigrantes galegos e das súas familias, está incidindo notablemente na evolución da diversidade na nosa poboación escolar, de maneira que proporcionar unha resposta educativa a leste alumnado convértese nunha liña prioritaria de actuación.

Por procederen doutros países ou por calquera outro motivo xustificando, escolarízanse tardiamente no noso sistema educativo e presentan dificultades para acadaren os obxectivos e as competencias que lles corresponderían pola súa idade. Esas dificultades maniféstanse, especialmente, no descoñecemento dalgunha das linguas oficiais de Galicia e/ou no desfase curricular.

ii. Alumnado repetidor

Alumnado que permanece un ano máis no mesmo curso.

Análise do “plan específico para o alumnado repetidor” (segundo modelo recibido desde inspección educativa, Modelo PRIM-Plan específico alumnado repetidor_EP_v1.0) elaborado para aquel alumnado que repite curso.

iii. Alumnado con materias pendentes

Alumnado que promociona de curso con avaliación negativa en unha ou varias materias.

Análise do “plan específico para alumnado con materias pendentes” (segundo modelo recibido desde inspección educativa, Modelo PRIM-Plan específico alumnado con materias pendentes_EP_v1.0) elaborado para aquel alumnado que promocionando de curso, levan cualificación de insuficiente en unha ou varias materias.

iv. Alumnado con atención hospitalaria ou domiciliaria

Alumnado que non pode asistir con regularidade ao centro docente no que estea escolarizado por un período prolongado, por prescripción médica, debido a enfermidade ou lesión.

Alumnado que deba permanecer convalescente no domicilio, por prescripción médica, por un período de tempo superior a un mes. Alumnado que padeza algunha enfermidade crónica que sexa a causa de faltas de asistencia ao centro de seis ou máis días continuados ao mes dentro dun período mínimo de seis meses. Contarase co preceptivo informe médico.

No caso do alumnado que estando matriculado neste centro, ao longo do curso escolar é ingresado no hospital, indicar que seguimos o protocolo establecido pola xunta para estes casos.

https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/content_type/learningobject/2011/12/12/ee13ff2a303eaf4e185ee1a6175904ec.pdf

http://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/atencion_educativa_domiciliaria_v2.pdf

v. Alumnado con atraso curricular xeneralizado

Neste caso aplicase o establecido para o proceso de de adaptación curricular correspondente.

vi. Alumnado con risco suicida

Podemos considerar que nos atopamos diante dunha situación de risco cando:

- Se teña constancia de comportamentos autolíticos no pasado.
- Se observen no curso actual factores de risco relevantes e soporte inadecuado de factores protectores.
- A familia comunique ao centro a súa propia percepción de que existe risco.
- As persoas do contorno próximo ao/á alumno/a comuniquen a súa percepción da existencia de risco ao/á docente titor/a, amigos/as.
- Cando os servizos de saúde mental ou servizos sociais informen á orientadora, ao director do centro ou ao Equipo de Orientación Específico (en adiante EOE) dunha situación de risco.

Os grupos de alto ou maior risco para ter pensamentos e plans de suicidio son os seguintes:

- Alumnado que realizou un intento de suicidio previo.
- Persoas con trastorno psiquiátrico (depresión, abuso de sustancias...).
- Alumnos/as que perderon a un ser querido por suicidio (supervivente dun suicidio).

Entre os sinais de alarma podemos citar:

- Condutas que indican que a persoa está pensando ou planificando un suicidio ou obsesionada pola morte: falar ou escribir sobre o desexo de morrer, sentimentos de desesperanza, querer desaparecer, carta de despedida, sentirse atrapado, sufrir unha dor insoportable, ser unha carga para seres queridos, buscar métodos de suicidio a través de internet, etc.
- Cambios máis directos na conduta que poden significar que a persoa está experimentando problemas de saúde mental, que poden asociarse a

pensamentos e plans suicidas: perda de contacto coa familia e coas amizades; baixada brusca de rendemento escolar; incremento de consumo de substancias; cambios de carácter e ánimo; cambios de hábitos de soño ou alimentación; amosar ira, angustia ou falar da necesidade de vingarse.

<https://www.edu.xunta.gal/centros/ceipvalesvillamarin/node/2925>

vii. Alumnado absentista

Alumnado que presenta ausencia ao centro escolar sen causa debidamente xustificada en idade de escolarización obrigatoria. Para ser considerado absentismo, esta ausencia debe supor un mínimo do dez por cento (10 %) do horario lectivo mensual

viii. Alumnado en réxime de acollemento ou en situación social desfavorecida

Alumnado que presenta necesidade específica de apoio educativo derivada de condicións persoais ou de historia escolar xa que manifesta dificultades na evolución das súas aprendizaxes e na adquisición de obxectivos e competencias por motivos de saúde, por pertenza a determinados grupos sociais ou minorías étnicas, por situacións socioculturais desfavorables. Coñecer a contorna sociofamiliar e a situación persoal que está a pasar o alumnado é importante a fin de adoptar certas medidas como no caso das actividades complementarias que supoñen unha saída do centro e teñen un custo que asumen as familias dos/as alumnos/as e que nestes casos, asume o centro, xa que se trata de saídas culturais e formativas.

Alumnado en réxime de acollida na Escola fogar Príncipe Felipe

Alumnado inscrito no programa do Concello: Caixaproinfancia.

Alumnado inscrito en programa coas traballadoras sociais do Concello.

Alumnado inscrito en programa con Cruz Roja.

Alumnado con situación social desfavorecida, etnia xitana.

Alumnado con situación social desfavorecida: de orixe rumana...

ix. Alumnado con necesidade de garantía en diversidade afectivo-sexual e a

identidade sexual

Alumnado con desconformidade coa súa identidade de xénero. Alumnado que manifesta mediante comunicación escrita ou verbal ao centro educativo unha identidade de xénero diferente daquela que lle foi asignada no nacemento.

3. Obxectivos

Coa determinación dos obxectivos haberá que garantir polo menos o seguinte

- Conseguir que o alumnado consiga o máximo desenvolvemento persoal e social posible, o que require unha adaptación da educación ás súas singularidades, que lles garanta unha igualdade efectiva de oportunidades e que se lles ofrezan os recursos necesarios.
- Proporcionar ao alumnado unha resposta educativa adecuada e de calidade que lle permita alcanzar o maior desenvolvemento persoal e social. Adaptar de forma especial dita resposta educativa ao alumnado con necesidades Específicas de apoio educativo.
- Previr, detectar e intervir ante dificultades e problemas de aprendizaxe.
- Consensuar e difundir as actuacións e medidas de atención á diversidade no centro.
- Promover a colaboración e coordinación do centro con outras institucións, asociacións...
- Aceptar e valorar as diferenzas do alumnado como un feito de enriquecemento na comunidade educativa.
- Tentar que todo o alumnado, sen distinción, acade, dentro das súas posibilidades, o grao máximo das súas capacidades, do seu desenvolvemento persoal, social e emocional, así como das competencias básicas e dos obxectivos educativos establecidos en xeral para a etapa da ESO.
- Diseñar, planificar e desenvolver medidas eficaces de tipo organizativo e curricular, que dean resposta as características e necesidades do alumnado.
- Fomentar a titoría e a orientación como instrumentos para a prevención, detección e atención do alumnado con necesidade específica de apoio educativo (ANEAE).
- Promover a creación e difusión entre o profesorado de materiais, bibliografía, estratexias

educativas...

- Potenciar a coordinación das liñas de actuación do profesorado que interveña no proceso educativo de cada alumno/a.
- Establecer os mecanismos oportunos para garantir unha adecuada coordinación entre os diferentes profesionais implicados na atención á diversidade: titores/as, profesorado, familias e servizos externos ao centro.
- Valorar a importancia da convivencia e crear un ambiente de traballo e compañeirismo que axude a mellorar o desenvolvemento persoal, social e cognitivo do alumnado.
- Crear un clima de cooperación entre o centro e as familias, para favorecer o desenvolvemento do alumnado.

4. Descrición das actuacións, medidas e/ou programas para a atención á diversidade

Os principios de actuación que contribúen a facer realidade os principios xerais establecidos no artigo 4 do Decreto 229/2011, do 7 de decembro, son os que seguen:

- a) Por parte dos equipos directivos dos centros docentes:
 - i. A consideración da atención á diversidade en toda a estrutura organizativa e curricular do centro, asegurando o seu tratamento no proxecto educativo e nos plans, proxectos ou programas que o conforman. Igualmente, garantirase a promoción dos principios do deseño universal de aprendizaxe na atención educativa desa diversidade.
 - ii. A distribución e a organización equitativa dos recursos, adaptando a estrutura organizativa do centro docente aos principios de flexibilidade e de atención ás necesidades individuais do alumnado.
 - iii. A información precisa a toda a comunidade educativa dos proxectos, plans, programas, medidas, recursos e servizos con que conte o centro docente.
 - iv. A promoción da convivencia, a coordinación, a participación e o traballo en equipo,

así como da formación e innovación do profesorado en estratexias de atención á diversidade e na mellora continua da calidade educativa, do éxito escolar do alumnado e do seu desenvolvemento profesional.

v. A realización do seguimento e da avaliación dos proxectos, plans e programas, así como, de ser o caso, das propostas de mellora que correspondan.

b) Por parte do profesorado titor:

i. A organización da avaliación inicial do alumnado e a participación nas propostas que realice a xefatura do departamento de orientación en relación coas medidas e cos recursos necesarios para atender a diversidade do alumnado da súa titoría.

ii. A coordinación dos procesos de ensino e de aprendizaxe do alumnado da súa titoría e a promoción da súa participación nas actividades da aula e do centro docente.

iii. O intercambio, tanto co resto do equipo docente como coas nais, cos pais ou coas persoas titoras legais, de toda a información que afecte os procesos de ensino e de aprendizaxe.

iv. A solicitude da intervención da xefatura do departamento de orientación no caso de alumnado en que se detecten dificultades de aprendizaxe ou situacións que requiran unha valoración especializada, colaborando no proceso de avaliación psicopedagóxica e na aplicación das medidas que se propoñan e dos informes que se requiran.

c) Por parte do profesorado da materia ou do ámbito:

i. A colaboración co profesorado titor e coa xefatura do departamento de orientación na planificación e no desenvolvemento de actuacións destinadas ao axuste dos procesos de ensino e de aprendizaxe.

ii. A utilización de estratexias metodolóxicas promotoras da inclusión, da solidariedade, do traballo en equipo, do respecto á diferenza e da convivencia de todo o alumnado, e informar o profesorado titor sobre o desenvolvemento persoal, social e educativo do alumnado que atende.

iii. A consideración dos principios do deseño universal de aprendizaxe na atención

educativa.

iv. A participación nas estratexias de coordinación entre o equipo docente, baixo a dirección do profesorado titor.

d) Por parte dos servizos de orientación educativa:

i. O asesoramento a toda a comunidade educativa sobre as medidas de atención á diversidade, en xeral, e sobre as destinadas ao alumnado con necesidade específica de apoio educativo, en particular.

ii. A atención das demandas de intervención, mantendo o rigor e a discrecionalidade debidos.

iii. A información a todas as persoas afectadas dos resultados das súas intervencións, así como das accións que, de ser o caso, figuren no informe psicopedagóxico.

iv. A promoción da participación das familias no proceso de avaliación psicopedagóxica.

v. A coordinación coas persoas profesionais que participen na atención ao alumnado.
(Explicación do apartado)

1. Procedementos para a detección e valoración das necesidades específicas de apoio educativo

(pendente)

vi. Comunicación á persoa titora

(pendente)

vii. Traslado ao departamento de orientación

(pendente)

viii. Recollida e incorporación da información proporcionada da etapa anterior

Téñase en conta os posibles cambios de etapa: primaria > secundaria e secundaria > bacharelato

ix. Comunicación da información relevante ao profesorado na avaliación inicial

(pendente)

2. Relación de programas de implementación potencial e organizativas previstas para todo o centro

i. Programa de transición da etapa primaria ao ensino secundario obrigatorio

O paso do alumnado do ensino primario ao ensino secundario representa un cambio importante para eles e para as súas familias. Significa un aumento do número de profesores por curso, o cambio de estilo de traballo dos seus profesores, a adaptación a novos compañeiros, o paso de colexios cun tipo de relación baseada no control aínda Instituto no que progresivamente se van dando pasos cara a unha maior autonomía dos alumnos. Procurar que os procesos de educación escolar non sufran discontinuidades esixe un esforzo de coordinación entre os Centros implicados.

Actuacións:

- Visita do alumnado dos centros adcritos ao IES acompañados dos seus profesores tutores, coincidindo co final de curso, co fin de ensinalles o Centro e explicarlles as características do Instituto.
- Reunión da orientadora coas persoas titoras de 6º de educación primaria para recoller información acerca das características persoais e escolares de cada un dos alumnos.
- Reunión da orientadora coa persoa orientadora do centro de educación primaria para recoller información acerca das características persoais, socio-familiares e curriculares dos alumnos con necesidades educativas especiais e recoller os informes psicopedagóxicos dos devanditos alumnos.

ii. Protocolo de acollida do alumnado (reunións de principios de curso)

Presentación ao alumnado no salón de actos do equipo directivo, as persoas titoras e a orientadora coas persoas responsables de alumnado para lles informar dos aspectos máis relevantes dos respectivos niveis escolares.

iii. Protocolo de acollida das familias (reunións de principios de curso)

Reunión do equipo directivo, as persoas titoras e a orientadora coas persoas responsables de alumnado para informarlles dos aspectos máis relevantes desta etapa: organización do centro, horarios de atención ás familias, normativa básica, horarios de clases, actividades extraescolares, funcións do departamento de orientación.

iv. Protocolo de acollida do profesorado de nova incorporación

(pendente)

v. Contrator-Programa

(pendente)

vi. PFPP relacionados coa convivencia e atención á diversidade

(pendente)

vii. Protocolo de absentismo

Aplicación do protocolo:

- http://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/content_type/learningobject/2014/01/31/af9923c775126876c57251c98ec20e0d.pdf

viii. Protocolo TDAH

Aplicación do protocolo TDAH:

- https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/content_type/learningobject/2016/03/10/279115ead0c382ad1bc6d018a201e703.pdf

Orientacións:

- Ubicar diante, preto do profesor/-a para lle facilitar o permanente contacto visual e a supervisión das tarefas, así como o control das posibles distraccións.
- Reducir a explicacións, combinalas con tarefas.
- Utilizar metodoloxías activas.
- Supervisar a súa actividade.

- Utilizar diferentes formas de presentación do contido.
- Favorecer a súa participación na clase.
- Utilizar o reforzo positivo.
- Utilizar técnicas de estudo na propia materia.
- Evitar as recriminacións verbais, corrixir en privado e felicitar en público.
- Ignorar os comportamentos de chamadas de atención que non son moi molestos.
- Establecer consignas non verbais co alumnado para advertilo do incumprimento dalgunha norma.
- Evitar a acusación, ridiculización, etiquetaxe moral ou estigmatización.
- Anticiparse e prever situacións que poidan presentar problemas:
 - Adaptar os instrumentos de avaliación.
 - Respetar o tempo que a alumna precisa para responder. Ás veces tarda máis, polo que cómpre darlle o tempo preciso para rematar o exame.
 - Reducir o número de preguntas por páxina.
 - Combinar diferentes formatos de pregunta nunha mesma proba: de desenvolvemento, verdadeiro/falso, completar un esquema, definicións, tipo test, frases con ocios para completar.
 - Fragmentar os exames, para que poida realizalos en varios días.
 - Utilizar preguntas curtas e con linguaxe moi clara.

ix. Protocolo TEA

Aplicación do protocolo:

- https://www.edu.xunta.gal/portal/sites/web/files/content_type/learningobject/2016/03/14/5b7a09f72e369a40b7d319634a159b49.pdf

x. Procedemento co alumnado en atención domiciliaria ou hospitalaria

Aplicación do establecido no:

- https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2021/20211026/AnuncioG0598-211021-0005_es.html

xi. Procedemento de inclusión do alumando de incorporación tardía

Aplicación do establecido no:

- https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2021/20211026/AnuncioG0598-211021-0005_es.html

xii. Programa de recuperación de pendentes

Seguirase o establecido por cada departamento, facendo o seguimento a través da aula virtual (<http://pendentes.iesaxunqueira2.com/>).

xiii. Plan de seguimento do alumnado repetidor

Seguirase o protocolo establecido por Inspección Educativa.

5. Medidas para a organización e distribución dos recursos

As Medidas de Atención á Diversidade son as actuacións, estratexias e/ou programas destinados a proporcionar unha resposta educativa axustada ás necesidades educativas do alumnado. Estas medidas clasifícanse en ordinarias e extraordinarias

a) Medidas ordinarias

Son medidas ordinarias de atención á diversidade todas aquelas que faciliten a adecuación do currículo prescritivo, sen alteración significativa dos seus obxectivos, contidos e criterios de avaliación, ao contexto sociocultural dos centros educativos e ás características do alumnado. Estas medidas teñen como finalidade dar resposta ás diferenzas en competencia curricular, motivación, intereses, relación social estratexias, estilos e ritmos de aprendizaxe, e están destinadas a facilitar a consecución dos obxectivos e competencias establecidas nas diferentes ensinanzas.

i. Elaboración dos grupos (horarios, asignación de titorías, agrupamento, e a distribución de aulas, unidades e espazos)

Os agrupamentos, a confección de grupos e os horarios estableceranse de acordo cos principios de normalización e inclusión, equidade, igualdade de oportunidades e non discriminación, flexibilidade, interculturalidade e promoción da convivencia.

CURSO	CRITERIOS
1º da ESO	<p>Procedencia dun mesmo centro (de modo que non quede un alumno/a sen ningún compañeiro do mesmo centro). Referencia ao informe de tránsito de primaria a secundaria.</p> <p>Escolarización equitativa de alumnado con NAE. Referencia ao informe de Orientación e titoría.</p> <p>Escolarización equitativa de alumnado con dificultades de convivencia. Referencia ao informe de titores e xunta de avaliación.</p> <p>Equilibrio de composición heteroxénea por grupo.</p>
2º da ESO	<p>Procedencia 1º ESO</p> <p>Recomendacións do equipo educativo do curso anterior.</p> <p>Escolarización equitativa de alumnado con NAE. Referencia do informe de titoría e Departamento de orientación.</p> <p>Escolarización equitativa de alumnado con dificultades de convivencia. Referencia do informe de titores e xunta de avaliación.</p> <p>Equilibrio de composición heteroxénea dos grupos.</p>
3º da ESO	<p>Optatividade.</p> <p>Equilibrio de composición heteroxénea dos grupos. Referencia do informe de titores e xunta de avaliación.</p> <p>Escolarización equitativa de alumnado con NAE. Referencia do informe de titoría e Departamento de orientación.</p>
4º da ESO	<p>Itinerario.</p> <p>Optatividade (dentro do itinerario).</p> <p>Equilibrio de composición heteroxénea dos grupos. Referencia do informe de titores e xunta de avaliación.</p> <p>Escolarización equitativa de alumnado con NAE. Referencia do informe de titoría e Departamento de orientación.</p>
1º de bacharelato	<p>Modalidade de bacharelato elixida.</p> <p>Itinerario (dentro da modalidade), se é o caso.</p>

CURSO	CRITERIOS
	Optatividade. Criterio de heteroxeneidade na constitución dos grupos.
2º de bacharelato	Modalidade de bacharelato elixida. Itinerario (dentro da modalidade). Optatividade.

ii. Adecuación das programacións didácticas ao alumnado e ás circunstancias do seu contorno

As programacións didácticas debe estar guiadas polo estilo pedagóxico do centro docente, articulado no seu proxecto educativo. Ese estilo pedagóxico estará definido, cando menos, pola liña metodolóxica e as culturas da inclusión, da diversidade, da coordinación, da participación, da colaboración, da tecnoloxía, da innovación, da avaliación, da recuperación e da relación co contorno e coas diferentes institución.

O profesorado desenvolverá as programacións didácticas considerando o estilo pedagóxico indicado no punto anterior, o nivel de competencia curricular de cada alumna e/ou alumno e as axudas que precise, e tendo en conta os principios do deseño universal de aprendizaxe, facilitando espazos de participación para todas as alumnas e todos os alumnos.

iii. Metodoloxías baseadas no traballo colaborador en grupos heteroxéneos, titoría entre iguais, aprendizaxe por proxectos e outras que promovan a inclusión

Na planificación docente, no marco dos principios do deseño universal de aprendizaxe, poderán utilizarse distintas estratexias de traballo colaborador, tales como os grupos heteroxéneos, a aprendizaxe por proxectos, a aprendizaxe servizo e a titoría entre iguais, entre outras. En todo caso, o profesorado empregará as alternativas metodolóxicas que mellor se adapten á construción que cada alumna e cada alumno deben facer da súa propia aprendizaxe, segundo as áreas, as materias, os ámbitos e/ou os módulos, os espazos e os tempos.

iv. Adaptación dos tempos, dos instrumentos e dos procedementos de avaliación

Na adaptación dos tempos, dos instrumentos e dos procedementos de avaliación poderanse considerar a forma de comunicación que o alumnado necesite, a secuenciación das tarefas, a verificación da comprensión das tarefas, a dispoñibilidade dos recursos tecnolóxicos e a concesión do tempo necesario. Igualmente, o profesorado informará cada alumna e alumno sobre o seu desempeño nas tarefas de avaliación, para aproveitar o potencial de aprendizaxe que ten comparar o producido polo alumnado co agardado ou demandado polo profesorado.

v. Aula de atención educativa e convivencia

A aulas de atención educativa e convivencia é aquela na cal se atende, temporalmente, o alumnado que, pola súa conduta inadecuada, impida o normal desenvolvemento do traballo dunha sesión lectiva do seu grupo-clase.

Non se enviará ningunha alumna nin ningún alumno a unha aula de atención educativa e convivencia sen tarefas para realizar durante a súa permanencia nela, que non excederá o tempo que dure a sesión lectiva en que se producise a conduta inadecuada. Correspóndelle ao profesorado que remita alumnado a esa aula proporcionar as tarefas que cada alumna ou cada alumno deban realizar, así como corrixilas e avalialas.

As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado remitido a esta aula serán informadas, segundo o procedemento establecido no centro, en desenvolvemento da súa autonomía, cada vez que asistan á referida aula, e indicaráselles o motivo desa remisión.

A xefatura de estudos levará un rexistro do alumnado derivado, o profesorado que o deriva e os motivos.

vi. Desdobramentos de grupos

(Explicación do apartado)

vii. Exencións de 2ª lingua estranxeira

(Explicación do apartado)

viii. Reforzo educativo e apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria

O reforzo educativo é unha medida de atención á diversidade que afecta a secuencia de contidos, as formas e os instrumentos de avaliación, a organización da aula, o agrupamento do alumnado e todo o incluído dentro do ámbito da metodoloxía. Está destinado ao alumnado que coa modificación dos elementos citados pode seguir o proceso ordinario de ensino e de aprendizaxe.

As medidas de reforzo educativo debe elaboralas a profesora ou o profesor que impartan a área, a materia, o ámbito ou o módulo en que a alumna ou o alumno necesiten esa medida, co coñecemento do profesorado titor, e este deberá informar a xefatura de estudos e a nai, o pai ou as persoas titoras legais do alumnado.

O desenvolvemento das medidas de reforzo educativo levarase a cabo no contexto escolar ordinario e polo profesorado que imparta a área, a materia, o ámbito ou o módulo.

En determinados casos, o reforzo educativo do profesorado que imparta a área, a materia, o ámbito ou o módulo pode contar coa colaboración de profesorado con dispoñibilidade horaria, que actúa como un apoio xeral ao conxunto da aula.

Con carácter xeral, as medidas de reforzo educativo reflectiranse nos documentos oficiais de avaliación do alumnado. Ao final de cada curso, o profesorado, coordinado pola persoa titora, elaborará un informe individual dos reforzos educativos levados a cabo, segundo o modelo deseñado polo departamento de orientación do centro docente, que será arquivado segundo o procedemento establecido polo centro.

ix. Programas de enriquecemento curricular

Os programas de enriquecemento curricular son programas de tratamento personalizado destinados ao alumnado que presenta altas capacidades intelectuais. A finalidade destes programas é promover e desenvolver os distintos talentos, dando resposta ás inquedanzas, ás potencialidades e ao interese por

aprender que manifieste o dito alumnado, e manter o seu nivel de motivación.

Os programas de enriquecemento curricular deberán desenvolverse na aula ordinaria e terán como referente o currículo do curso en que estea escolarizado o alumnado con altas capacidades intelectuais. É competencia e responsabilidade do profesorado da área, da materia, do ámbito ou do módulo a oferta de actividades e a organización da aula para que a diversidade do alumnado se beneficie desa medida.

Con carácter xeral, a participación nun programa de enriquecemento curricular reflectirase nos documentos oficiais de avaliación do alumnado.

x. Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas

Incorporar plan de tratamento integrado das linguas
(Explicación do apartado)

xi. Programas de seguimento de alumnado con materias pendentes

O plan de reforzo será elaborado polo profesorado que imparte a materia que a alumna ou o alumno teñan pendente de superar, baixo as directrices do correspondente departamento didáctico e co coñecemento do profesorado titor, e terá como referentes os obxectivos da materia e a contribución á adquisición das competencias. Igualmente, será un plan que se adapte ás particularidades de cada alumna ou alumno destinatarios. O departamento didáctico velará pola realización do plan por parte da alumna ou do alumno.

O plan de reforzo debe incluír, cando menos:

- a) Identificación da alumna ou do alumno.
- b) Información relevante sobre a materia ou as materias sen superar.
- c) Currículo para desenvolver, con especificación dos criterios de avaliación.
- d) Estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento.
- e) Recursos necesarios para o seu desenvolvemento.
- f) Tarefas para realizar, coa debida temporización.

- g) Seguimento e avaliación.
- h) Acreditación da información á familia.

En cada sesión de avaliación farase o seguimento do plan de reforzo e, de ser necesario, realizaránselle os axustes que procedan. Na sesión de avaliación final do curso en que estean escolarizados o alumno ou a alumna, a profesora ou o profesor da materia pendente decidirán sobre a súa avaliación, nos termos que se establecen na normativa que regula a avaliación na educación secundaria obrigatoria. En todo caso, para superar a materia pendente, a alumna ou o alumno deberán obter avaliación positiva no plan de reforzo correspondente, o que se terá en conta para os efectos de promoción e/ou titulación.

xii. Plan específico personalizado para o alumnado de eso que permaneza un ano máis no mesmo curso

Ten como finalidade adaptar as condicións curriculares ás necesidades da alumna ou do alumno, para tratar de superar as dificultades detectadas. Este plan elaborarao o equipo docente, baixo a coordinación do profesorado titor, e desenvolverase ao longo de todo o curso.

O plan específico personalizado debe incluír, cando menos:

- a) Identificación da alumna ou do alumno.
- b) Relación das necesidades educativas que motivaron a repetición do curso.
- c) Medidas ordinarias aplicadas no curso anterior.
- d) Estratexias metodolóxicas que se utilizarán no seu desenvolvemento.
- e) Recursos necesarios para o desenvolvemento do plan.
- f) De ser o caso, oferta de medidas extraordinarias.
- g) Acreditación da información á familia.

En cada sesión de avaliación farase o seguimento do plan específico personalizado e, de ser necesario, realizaránselle os axustes que procedan. Ao final do curso, na mesma sesión de avaliación, informarase sobre o seu desenvolvemento e o seu

aproveitamento.

xiii. Programas de habilidades sociais e mellora da convivencia

As competencias e as habilidades sociais, representan un conxunto de procesos cognitivos, socioafectivos e emocionais que desenvolven as capacidades para levar a cabo comportamentos socialmente axeitados e o desenvolvemento dunha convivencia positiva.

Estas actuacións desenvolveranse en todas as áreas, materias, ámbitos ou módulos, e terán a consideración de elementos transversais do currículo.

xiv. Desdobramentos de grupos

A devandita medida non consta na ORDE do 8 de setembro de 2021, pero si se aplicar no centro até o curso actual, polo que para o vindeiro curso mudarase a outras medidas de atención á diversidade.

xv. Exencións de 2ª lingua estranxeira

(reguladas pola resolución pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico).

O alumnado dos cursos primeiro e segundo que presente dificultades continuadas no proceso de aprendizaxe, en particular nas materias lingüísticas, poderá quedar exento de cursar a materia de Segunda Lingua Estranxeira. Neste caso recibirá reforzo educativo naqueles aspectos en que se detectasen as dificultades, logo do informe pertinente da persoa titora da etapa ou curso anterior, coa colaboración do departamento de orientación, no cal se fará explícito o motivo da medida adoptada. Nos seus documentos de avaliación figurará coa mención de exenta ou exento. A competencia da decisión recaerá na dirección do centro docente, oídas as persoas proxenitoras ou persoa que desempeñe a representación legal do alumnado afectado pola medida..

b) Medidas extraordinarias

Considéranse medidas extraordinarias de atención á diversidade todas as dirixidas a dar

resposta ás necesidades educativas do alumnado con necesidade específica de apoio educativo que poden requirir modificacións significativas do currículo ordinario e/ou supor cambios esenciais no ámbito organizativo, así como, de ser o caso, nos elementos de acceso ao currículo ou na modalidade de escolarización.

i. Adaptacións curriculares

Son medidas extraordinarias de atención á diversidade que afectan os elementos prescritivos do currículo; van dirixidas ao alumnado con necesidades educativas especiais e, excepcionalmente, ao restante alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

Para a adopción desta medida cumprirá que no informe psicopedagógico resultante da avaliación psicopedagóxica se entenda como a máis idónea para atender as necesidades educativas dunha alumna ou dun alumno e despois da aplicación doutras medidas de atención á diversidade.

As adaptacións curriculares suporán a modificación, a ampliación, a redución ou a supresión de parte ou todos os elementos prescritivos do currículo.

As adaptacións curriculares axustaranse ao nivel de competencia curricular da alumna ou do alumno, ao seu desenvolvemento e ao seu potencial de aprendizaxe, así como ás súas características persoais e sociais. Para a súa elaboración partírase do currículo de referencia, entendido este como o do ciclo ou nivel en que a alumna ou o alumno estean matriculados, para chegar ao currículo adaptado, entendido como o que conforma a adaptación curricular que se vai desenvolver ao longo do ciclo ou curso.

Cando unha alumna ou un alumno precisen adaptación do currículo, a familia será informada desta medida de atención á diversidade, do cal quedará constancia por escrito.

O procedemento para a elaboración dunha adaptación curricular é o seguinte:

- a) Realización da avaliación psicopedagóxica e posterior elaboración do informe psicopedagógico por parte da xefatura do departamento de orientación. Nese informe debe constar o nivel de competencia curricular

da alumna ou do alumno, achegado polo profesorado das áreas ou das materias susceptibles de adaptación e coordinado polo profesorado tutor. Ese nivel de competencia será o punto de partida para o axuste do currículo. Os referentes para determinar o currículo adaptado serán a competencia curricular e a zona de desenvolvemento próximo da alumna ou do alumno, determinadas, ambas, no informe psicopedagóxico.

- b) Convocatoria e coordinación, por parte da xefatura de estudos, dunha reunión á cal deben asistir o equipo docente da alumna ou do alumno e a xefatura do departamento de orientación. Nesta reunión analizaranse os resultados da avaliación psicopedagóxica e decidirse a pertinencia ou non de realizar a adaptación do currículo e as áreas ou as materias para adaptar. A xefa ou o xefe do departamento de orientación redactarán e custodiarán a acta desta reunión.
- c) Elaboración da proposta de adaptación de cada área ou materia por parte do profesorado que a imparte e no modelo que o centro docente teña establecido según as instrucións de Inspección Educativa. Igualmente, ese profesorado será o responsable do desenvolvemento e da avaliación da adaptación curricular, en colaboración, de ser o caso, co profesorado de apoio ao alumnado con necesidades educativas especiais. En todo ese proceso o profesorado contará co asesoramento da xefatura do departamento de orientación.

A orientadora conformará o expediente da adaptación, que se axustará ao modelo que figura no anexo II da orde do 8 de setembro de 2021 e xuntaráselle copia da acta da reunión en que se decidiu realizar a adaptación curricular.

A dirección do centro docente enviará o expediente da adaptación curricular ao servizo territorial de Inspección Educativa, a quen lle compete a autorización, segundo o modelo que figura no anexo III da orde de 8 de setembro de 2021.

Con carácter xeral, a solicitude da dirección do centro docente farase antes da finalización do mes de novembro, agás no caso das adaptacións curriculares que

forman parte dos expedientes de flexibilización da duración do período de escolarización.

Formarán parte do expediente da alumna ou do alumno unha copia da adaptación curricular e a súa autorización polo servizo territorial de Inspección Educativa.

O desenvolvemento das adaptacións curriculares realizarase, na medida do posible, no contexto da aula ordinaria da alumna ou do alumno, coordinado polo profesorado titor, quen convocará as reunións de seguimento que se consideren necesarias ou, cando menos, as que figuren no expediente da adaptación curricular.

A avaliación do alumnado nas áreas ou materias adaptadas realizaraa o profesorado que as imparte, coas achegas do profesorado de apoio, de ser o caso, e conforme os criterios de avaliación establecidos na adaptación curricular. As cualificacións expresaranse nos mesmos termos cos establecidos na normativa xeral que regula a avaliación da ensinanza en que está matriculado o alumno ou a alumna.

Os referentes da avaliación do alumnado con adaptación curricular serán os incluídos na dita adaptación, sen que isto poida impedirle a promoción ou titulación.

A información das avaliacións que se facilite ás familias incluírá as cualificacións obtidas nas áreas ou nas materias adaptadas, segundo os criterios de avaliación incluídos nas correspondentes adaptacións curriculares. Nesta información incluírase tamén unha valoración cualitativa do progreso da alumna ou do alumno. O profesorado titor será o responsable, coa colaboración do equipo docente e da xefatura do departamento de orientación, de elaborar e trasladar esa información.

As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado teñen dereito a que se lles facilite, por parte do centro docente e logo da súa solicitude, unha copia da adaptación curricular autorizada.

ii. Agrupamentos flexibles

Consisten en agrupamentos temporais de alumnado que presenta dificultades de aprendizaxe en determinadas áreas ou materias en que necesita unha atención

máis individualizada, e ao cal a oferta de medidas ordinarias de atención á diversidade non lle abonda para seguir con éxito os procesos de ensino e de aprendizaxe.

O alumnado derivado a un grupo flexible pertencerá, para todos os efectos, a un mesmo nivel educativo, e manterase a necesaria coordinación entre o profesorado do grupo ordinario e o do agrupamento flexible. Esta medida ten un carácter reversible, xa que súa finalidade é a pronta incorporación do alumnado ao seu grupo ordinario.

Os agrupamentos flexibles poderán realizarse, prioritariamente, nas áreas ou nas materias de Lingua Galega e Literatura, Lingua Castelá e Literatura, e Matemáticas, e o alumnado permanecerá nestes agrupamentos a totalidade do horario semanal da área ou da materia. Unha mesma alumna ou un mesmo alumno poderá ser derivado a máis dun grupo flexible, sempre que non se superen, con carácter xeral, os 13 períodos lectivos da totalidade do horario semanal do grupo ordinario.

Deberán organizarse co profesorado con dispoñibilidade horaria e, prioritariamente, con aquel que conte coa especialidade da área ou da materia e que xa lle imparta docencia ao alumnado que vaia integrar o agrupamento flexible.

O número máximo de alumnado de cada agrupamento flexible será de oito en educación primaria e de dez en educación secundaria obrigatoria.

A proposta de conformación dun agrupamento flexible realizarase de acordo co procedemento seguinte:

- a) Convocatoria dunha reunión, por parte da xefatura de estudos, logo da avaliación final ordinaria e, de ser o caso, da extraordinaria, á cal asistirán a xefatura do departamento de orientación e o profesorado titor do nivel educativo, para analizar a situación do alumnado con dificultades nas áreas ou nas materias que poderían ser obxecto de agrupamento flexible. O alumnado proposto non poderá contar no mesmo curso académico con adaptación curricular na área ou na materia en que se propón o agrupamento.

- b) Informe do profesorado titor sobre o alumnado que podería beneficiarse dese agrupamento.
- c) Informe da xefatura do departamento de orientación sobre as circunstancias do alumnado proposto para o agrupamento.
- d) Información á nai, ao pai ou ás persoas titoras legais sobre a medida e a súa conformidade expresa. O traslado desa información e a obtención da conformidade correrán a cargo do profesorado titor.

Durante o mes de setembro, a dirección do centro docente solicitaralle ao servizo territorial de Inspección Educativa a autorización do agrupamento flexible, incluíndo a seguinte información:

- a) As áreas ou as materias que se impartirán no agrupamento flexible, así como as programacións adaptadas de cada unha delas, considerando as competencias que o alumnado non ten adquiridas e se consideran necesarias para acadar as aprendizaxes requiridas no curso de referencia.
 - b) A relación do alumnado seleccionado, con indicación dos criterios de selección e das
6. medidas ordinarias aplicadas a cada alumna ou alumno.
- c) O horario semanal en que este alumnado permanecerá no agrupamento flexible.
 - d) A relación de profesorado que se encargará da docencia no agrupamento flexible.

A autorización dos agrupamentos flexibles compete ao servizo provincial de inspección educativa.

No caso de alumnado de nova incorporación ao centro docente, a decisión adoptarase tendo en conta a información achegada polo departamento de orientación do centro de procedencia ou, de ser o caso, logo de realizada a avaliación inicial, e seguindo o procedemento descrito nos puntos anteriores deste artigo.

De igual modo se procederá para a incorporación de novo alumnado logo de constituídos os agrupamentos flexibles. A proposta de incorporación, de ser o caso, realizarase ata o mes de xaneiro, incluído.

A avaliación e a cualificación do alumnado dun agrupamento flexible corresponderalle ao profesorado que imparta a área ou a materia no devandito agrupamento.

Ao remate do curso escolar, o profesorado titor do alumnado do agrupamento flexible, coa colaboración da xefatura do departamento de orientación e do profesorado que imparte as áreas ou as materias do agrupamento, elaborará un informe individualizado de cada alumna ou alumno que participase nel, no que se indicará a efectividade da medida, así como a proposta sobre a continuidade, se procede, no curso seguinte.

A participación dunha alumna ou dun alumno nun agrupamento flexible farase constar nos documentos oficiais de avaliación.

Calquera modificación da configuración dos agrupamentos flexibles será comunicada pola dirección do centro ao servizo territorial de Inspección Educativa.

i. Apoio do profesorado especialista en pedagogía terapéutica e/ou en audición e linguaxe

A intervención profesional do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica débese entender como un recurso dirixido especialmente á atención educativa do alumnado con necesidades educativas especiais, sen prexuízo de que, excepcionalmente, atenda outro alumnado con necesidade específica de apoio educativo. Este profesorado exercerá as súas funcións, con carácter prioritario, na etapa de educación secundaria obrigatoria.

O profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica realizarán as seguintes funcións específicas:

- a) Colaborar coa xefatura do departamento de orientación na proposta de organización da docencia de apoio.

- b) Prestar atención docente directa ao alumnado indicado no punto 1 deste artigo, segundo a proposta de distribución da docencia do profesorado de apoio realizada pola xefatura do departamento de orientación á xefatura de estudos e autorizada pola dirección do centro docente. Esa atención en ningún caso substituirá a do profesorado titor nin a do profesorado que imparta as áreas ou materias en que o alumnado reciba o apoio.
- c) Elaborar os programas de intervención para o alumnado que atende, segundo as directrices recollidas no Plan xeral de atención á diversidade, en colaboración co profesorado da área ou da materia que corresponda e segundo a orientación e o asesoramento da xefa ou do xefe do departamento de orientación.
- d) Colaborar, de ser o caso, na elaboración das adaptacións curriculares do alumnado que atende, así como no seu seguimento e avaliación.
- e) Participar na planificación e no desenvolvemento das actuacións e das medidas que favorezan a inclusión da diversidade do alumnado.
- f) Asistir ás sesións de avaliación do alumnado que atende, con voz e sen voto.
- g) Elaborar, ao finalizar o curso escolar, un informe individual de cada alumna ou cada alumno a quen prestase apoio, coordinado pola xefatura do departamento de orientación e segundo o modelo facilitado polo departamento de orientación, que se incluírá no seu Expediente.

A atención docente directa por parte do profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica realizarase, con carácter xeral, dentro da aula ordinaria do alumnado a que apoia. Fóra da aula ordinaria esa atención terá carácter excepcional.

Os programas de intervención, deberán considerar, cando menos:

- a) As competencias adquiridas e as necesidades educativas que presenta a alumna ou o alumno, que deben constar no informe psicopedagóxico.
- b) O currículo de referencia da alumna ou do alumno. De tratarse de alumnado con adaptación curricular, deberá considerar o currículo adaptado.

- c) O enfoque metodolóxico do profesorado de apoio en relación co que aplica o profesorado da área ou da materia en que o alumnado recibe o apoio.
- d) A coordinación co profesorado titor e co profesorado da área ou da materia en que o alumnado recibe o apoio.
- e) O seguimento e a avaliación do programa, que incluírá indicadores de avaliación. A información obtida deses procesos daralla a coñecer o profesorado de apoio ao equipo docente, cando menos, nas sesións de avaliación.

Ao finalizar o curso escolar, e tomando como fonte os informes de apoio de fin de curso de cada alumna ou alumno, o profesorado de apoio elaborará unha memoria na cal incluírá, cando menos, os seguintes aspectos:

- a) Cantidade de alumnado a que apoiou ao longo do curso, con indicación da ensinanza e do nivel educativo.
- a) Valoración da coordinación co profesorado titor e co profesorado das áreas ou das materias nas cales realizou as intervencións de apoio.
- b) Valoración da repercusión das medidas de apoio no alumnado.
- c) Previsións para o curso seguinte e propostas de mellora, de ser o caso.

A memoria entregáraselle á xefatura do departamento de orientación para incluír, como anexo, na memoria anual dese departamento.

ii. Flexibilización da duración do período de escolarización

Enténdese por flexibilización da duración do período de escolarización a redución ou a ampliación da permanencia nunha determinada etapa, por tratarse, respectivamente de alumnado con altas capacidades intelectuais ou de alumnado con necesidades educativas especiais. A acreditación das altas capacidades intelectuais ou das necesidades educativas especiais corresponde aos servizos de orientación.

Por redución da duración do período de escolarización para o alumnado con altas capacidades intelectuais considéranse as seguintes flexibilizacións:

Na etapa de educación secundaria obrigatoria:

Redución dun ano escolar para o alumnado con acreditación de altas capacidades in-telectuais, independentemente de que se reducise ou non a súa permanencia nas etapas anteriores. Esta redución non poderá afectar o derradeiro curso desa etapa.

O procedemento para se acoller á flexibilización por redución do período de escolarización en educación secundaria obrigatoria é o seguinte:

- a) Solicitud da dirección do centro docente á xefatura territorial que corresponda, achegando a seguinte documentación:
1. Informe do profesorado titor en que se xustifique a necesidade desa medida.
 2. Informe psicopedagóxico, en que conste, entre outros aspectos, a acreditación da alta capacidade intelectual da alumna ou do alumno e se especifiquen as medidas de atención á diversidade adoptadas.
 3. Conformidade expresa da nai, do pai ou das persoas titoras legais da alumna ou do alumno.
 4. Copia do historial académico ou do informe persoal. Na súa ausencia, certificación académica.
 5. Proposta de adaptación do currículo.

Os prazos para tramitar e resolver as solicitudes de flexibilización por redución do período de escolarización no segundo ciclo de educación infantil, en educación primaria e/ou en educación secundaria obrigatoria son os que seguen:

- a) O mes de marzo, para que as direccións dos centros docentes remitan ás xefaturas territoriais as solicitudes de flexibilización.
- b) O mes de abril, para que as xefaturas territoriais dean traslado á Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional das solicitudes de flexibilización da duración do período de escolarización, xunto coa correspondente documentación.

- b) O mes de xuño, para que a Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional adopte as resolucións que procedan e llelas comunique ás direccións dos centros docentes, que deberán trasladarllelas ás persoas interesadas.

Por ampliación da duración do período de escolarización considéranse as seguintes flexibilizacións na etapa da ESO:

Ampliación dun curso escolar para o alumnado con acreditación de necesidades educativas especiais, que non poderá permanecer nesa etapa máis alá dos dezanove anos de idade, no caso de centros docentes ordinarios, ou dos vinte e un, no caso de unidades de educación especial ou en centros de educación especial a tempo completo. En ambos os casos, o límite de idade enténdese referido ao ano natural en que finaliza o curso escolar.

Unha segunda ampliación extraordinaria dun curso escolar para o alumnado con acreditación de necesidades educativas especiais escolarizado a tempo completo nunha unidade de educación especial ou nun centro de educación especial, sen que poida permanecer nesa etapa máis alá dos vinte e un anos de idade, feitos no ano natural en que finaliza o curso escolar.

O procedemento para acollerse ás flexibilizacións por ampliación da duración do período de escolarización do alumnado escolarizado en educación secundaria obrigatoria é o que segue:

- a) Solicitud da dirección do centro docente á xefatura territorial que corresponda, xunto coa seguinte documentación:
- i. Informe do profesorado titor, no cal se xustifique a necesidade desa medida.
 - ii. Informe psicopedagóxico da xefatura do departamento de orientación, no cal se especifiquen as medidas de atención á diversidade adoptadas.

- iii. Conformidade expresa da nai, do pai ou das persoas titoras legais da alumna ou do alumno.
 - iv. Copia do historial académico ou do informe persoal. Na súa ausencia, certificación académica.
 - v. Proposta de adaptación do currículo.
- b) A documentación anterior, xunto co informe do servizo territorial de Inspección Educativa, será remitida pola xefatura territorial á Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, a quen corresponde autorizar a flexibilización.

Os prazos para tramitar e resolver as solicitudes de flexibilización por ampliación da duración do período de escolarización do alumnado escolarizado en educación secundaria obrigatoria, que deben tramitarse logo de realizada a avaliación extraordinaria, son os que seguen:

- a) Dentro dos cinco días naturais seguintes á sesión de avaliación da alumna ou do alumno: solicitude da dirección do centro docente dirixida á xefatura territorial que corresponda.
- b) Dentro dos cinco días naturais seguintes á recepción da solicitude: traslado á Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, por parte da xefatura territorial, da solicitude de flexibilización.
- c) Dentro dos cinco días naturais seguintes á recepción da documentación procedente da xefatura territorial: resolución da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional e comunicación á dirección do centro docente, e esta deberá trasladarllela ás persoas interesadas.

O proceso de solicitude e resolución da flexibilización da duración do período de escolarización realizarase a través dunha aplicación informática específica da consellería en materia de educación.

Con carácter xeral, as medidas de flexibilización, sexan de redución ou de ampliación da duración do período de escolarización, consignaranse no expediente

académico do alumnado, con indicación da resolución mediante a cal se autorizaron.

iii. Flexibilización da duración do período de escolarización na etapa de bacharelato

O alumnado poderá flexibilizar a duración do período de escolarización do bacharelato mediante a redución ou a ampliación da permanencia nesta etapa, por tratarse respectivamente, de alumnado con altas capacidades intelectuais ou de alumnado con necesidades educativas especiais. A acreditación das altas capacidades intelectuais ou das necesidades educativas especiais corresponde aos servizos de orientación da Administración educativa.

O alumnado con altas capacidades intelectuais poderá reducir a duración das ensinanzas de bacharelato a un curso escolar, para o cal, ademais de cumprir os requisitos que se recollen no punto 3 deste artigo, terá que realizar as probas extraordinarias de avaliación do primeiro curso desas ensinanzas, logo de solicitude á dirección do centro.

O procedemento para autorizar a realización das probas extraordinarias de avaliación, que serán as mesmas que as que se lle apliquen ao alumnado que cursou o primeiro curso e ten materias sen superar logo da avaliación final ordinaria, é o que segue:

- a) As persoas responsables do alumnado interesado presentarán unha solicitude de participación na proba extraordinaria de avaliación do primeiro curso de bacharelato, para a posible flexibilización, ante a dirección do centro docente onde foi admitido ou, de non ser o caso, no centro solicitado en primeira opción no proceso de admisión para cursar estudos de bacharelato, dentro dos dous días hábiles seguintes á sesión de avaliación final ordinaria de cuarto de educación secundaria obrigatoria, e achegarán a documentación que xustifique os seguintes requisitos:
 - a. Acreditación, polos servizos de orientación dependentes da Administración educativa, como alumnado con altas capacidades intelectuais.

b. 2º. Certificación académica do cuarto curso de educación secundaria obrigatoria en que conste unha cualificación media de nove ou superior.

b) A directora ou director do centro que reciba a solicitude autorizará a realización da proba extraordinaria de avaliación se cumpre os requisitos indicados no punto anterior.

O procedemento para autorizar a flexibilización é o que segue:

a) As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado autorizado á realización da proba a que se refire o punto anterior e que cumpra os criterios de promoción ao segundo curso de bacharelato poderán presentar unha solicitude de flexibilización ante a dirección do centro docente en que realizaron as probas, dentro dos dous días hábiles seguintes á realización da sesión de avaliación extraordinaria.

b) A dirección do centro docente, dentro dos cinco días naturais seguintes ao remate do prazo de presentación de solicitudes de flexibilización, trasladará á xefatura territorial que corresponda as solicitudes presentadas, xunto coa seguinte documentación:

a. Documentación acreditativa do cumprimento dos requisitos.

b. Copia da acta de avaliación extraordinaria.

c) A documentación anterior, xunto co informe do servizo territorial de Inspección Educativa, será remitida pola xefatura territorial á Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional.

d) A Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, dentro dos cinco días naturais seguintes á recepción da documentación procedente da xefatura territorial, resolverá, segundo o modelo que figura no anexo VIII desta orde, e comunicarlle a resolución á dirección do centro docente, e esta deberá trasladarllela ás persoas interesadas.

O alumnado con necesidades educativas especiais que curse ensinanzas de bacharelato poderá ampliar a permanencia nesta etapa fragmentando os seus

cursos por materias. Neste caso, poderá optar á ampliación extraordinaria dun curso máis por cada un dos dous cursos académicos, sen superar a permanencia total de seis anos nestas ensinanzas. O procedemento para se acoller á fragmentación de cada un dos dous cursos de bacharelato é o que segue:

- a) Solicitude da dirección do centro docente, logo de comezado o curso académico, antes de finais de outubro e ante as dificultades de aprendizaxe detectadas polo equipo docente, á xefatura territorial correspondente, xunto coa seguinte documentación:
 - a. Informe que xustifique a necesidade da medida, elaborado polo profesorado titor.
 - b. Informe dos servizos de orientación, no cal se acrediten as necesidades educativas especiais e se propoña esa medida.
 - c. Conformidade expresa da nai, do pai ou das persoas titoras legais, no caso de alumnado menor de idade, ou da alumna ou do alumno se é maior de idade.
 - d. Copia do historial académico da alumna ou do alumno.
 - e. Proposta da nova distribución temporal para cursar as ensinanzas de bacharelato.
- b) A xefatura territorial solicitará informe ao servizo territorial de Inspección Educativa e trasladará este, xunto co resto da documentación recibida, á Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional.
- c) A Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional adoptará a decisión que proceda, segundo o modelo que figura no anexo IX desta orde, e comunicarlle a dirección do centro docente, que informará a alumna ou o alumno afectados.
- d) A solicitude e a autorización da fragmentación realizarase, de ser o caso, para cada un dos dous cursos de bacharelato.
- e) O proceso de solicitude e resolución da flexibilización da duración do

período de escolarización realizarase a través da aplicación informática específica da consellería en materia de educación.

A nota media da etapa de bacharelato para o alumnado que flexibilizou esa etapa calcularase segundo o disposto con carácter xeral para o resto de alumnado.

O proceso de solicitude e resolución da flexibilización da duración do período de escolarización realizarase a través da aplicación informática específica da consellería en materia de educación.

Con carácter xeral, as medidas de flexibilización, sexan de redución ou de ampliación da duración do período de escolarización, consignaranse no expediente académico do alumnado, con indicación da resolución mediante a cal se autorizaron.

iv. Programas de diversificación curricular

Os programas de diversificación curricular consisten nunha modificación e nunha adaptación do currículo desde o terceiro curso de educación secundaria obrigatoria e están orientados á consecución do título de graduado en educación secundaria obrigatoria por parte do alumnado que presente dificultades relevantes de aprendizaxe e para o cal, tras ter recibido medidas de atención á diversidade nos dous primeiros cursos da etapa, se considere que é a medida máis axeitada para a obtención do dito título.

Nos programas de diversificación curricular empregarase unha metodoloxía específica que lle permita ao alumnado acadar os obxectivos da etapa e as competencias correspondentes, a través dunha organización en ámbitos de coñecemento, actividades prácticas e, de ser o caso, materias, diferente á establecida con carácter xeral.

O alumnado destinatario desta medida extraordinaria deberá cumprir, simultaneamente, os seguintes requisitos:

- a) Ser alumnado con necesidade específica de apoio educativo que presente dificultades de aprendizaxe.

- b) Ter sido obxecto doutras medidas de atención á diversidade sen que estas resultasen efectivas para a recuperación das dificultades detectadas.
- c) Atoparse en risco evidente de non acadar os obxectivos da etapa e as competencia correspondentes cursando o currículo ordinario.
- d) Contar con expectativas razoables de obter o título de graduado en educación secundaria obrigatoria coa incorporación a este programa.

Para poder ser proposto para a incorporación a este programa, o alumnado deberá atoparse nalguna das seguintes situacións:

- a) Ter cursado o segundo curso da educación secundaria obrigatoria, non estar en condicións de acadar a promoción a terceiro e ter repetido unha vez na educación básica.
- b) Ter cursado o terceiro curso da educación secundaria obrigatoria e non estar en condicións de acadar a promoción ao curso seguinte.
- c) Ter repetido o terceiro curso da educación secundaria obrigatoria e non superalo.
- d) Ter cursado o cuarto curso da educación secundaria obrigatoria e non superalo, tendo repetido unha vez na etapa.

A duración dos programas de diversificación curricular será de dous cursos. Excepcionalmente, poderán establecerse programas dun curso de duración.

Os grupos que se conformen para desenvolver estes programas, con carácter xeral, non superarán o número máximo de 10 alumnas ou alumnos nin terán un número inferior a cinco, e terán un grupo ordinario de referencia no cal cursarán as materias non incluídas nos ámbitos de coñecemento do programa de diversificación curricular.

O procedemento para a incorporación aos programas de diversificación curricular é o seguinte:

- a) Logo de realizada a avaliación final ordinaria, o equipo docente realizará unha proposta provisional do alumnado que se podería incorporar ao

programa, o que permitirá á xefatura do departamento de orientación realizar a avaliación psicopedagóxica do alumnado proposto.

- b) Despois da avaliación final extraordinaria, o equipo docente realizará a proposta razoada do alumnado que se podería incorporar ao programa de diversificación curricular.
- c) O profesorado titor elaborará un informe individualizado do alumnado que se podería incorporar ao programa, que será remitido ao departamento de orientación e que deberá constar, como mínimo:
 - a. Da competencia curricular do alumnado en cada materia.
 - b. Das dificultades de aprendizaxe detectadas.
 - c. Das medidas de atención á diversidade aplicadas previamente.
 - d. Dos motivos polos cales o equipo docente considera conveniente a súa integración no programa de diversificación curricular.
- d) A xefatura do departamento de orientación elaborará un informe por cada alumna ou alumno, no cal se incluírán as conclusións sobre o informe do profesorado titor, as da avaliación psicopedagóxica e a opinión da nai, do pai ou das persoas titoras legais do alumno ou da alumna, e a destes mesmos sobre a medida proposta.
- e) Posteriormente, unha comisión formada polo xefe ou a xefa de estudos, que exerce a súa presidencia, o xefe ou a xefa do departamento de orientación e o profesor ou a profesora titor ou titora da alumna ou do alumno valorará os informes emitidos e a opinión, de ser o caso, da nai, do pai ou das persoas titoras legais do alumnado, e realizará unha proposta á dirección do centro sobre a súa incorporación ao programa de diversificación curricular.
- f) A dirección do centro elevará a proposta de incorporación do alumnado ao programa de diversificación curricular ao servizo territorial de Inspección Educativa correspondente, na cal se reflectirá a relación de alumnado

proposto e de profesorado que vai impartir cada ámbito de coñecemento do programa, xunto co resto de documentación do procedemento.

- g) O servizo territorial de Inspección Educativa emitirá a autorización expresa para o desenvolvemento dos programas de diversificación curricular que cumpran os requisitos establecidos nesta orde, que será comunicada ao centro docente antes do inicio das actividades lectivas.

Cada ámbito de coñecemento será impartido por unha única profesora ou un único profesor, pertencentes aos departamentos didácticos a quen corresponda a atribución docente das materias que forman parte do ámbito, preferentemente con destino definitivo no centro.

Cada grupo do programa de diversificación curricular terá unha persoa titora, que se coordinará co profesorado titor do grupo de referencia e co resto do profesorado que imparta docencia no programa. Esta persoa será designada pola dirección do centro docente de entre o profesorado que imparta algún dos ámbitos de coñecemento do programa e exercerá, se é posible, o tempo de duración do programa.

A avaliación do alumnado nos ámbitos de coñecemento que conforman o programa será continua e diferenciada, e terá como referentes os obxectivos de etapa e as competencias da educación secundaria obrigatoria.

v. Atención educativa ao alumnado que, por circunstancias diversas, presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro educativo

Para o alumnado que non poida asistir con regularidade por un período prolongado ao centro docente en que estea escolarizado, por prescrición médica, doenza, vulnerabilidade propia ou conviventes vulnerables como consecuencia dunha emerxencia sanitaria, por lesión ou por permanecer ingresado nun centro hospitalario a tempo completo ou en hospitalización de día, establécense, para lle dar continuidade ao seu proceso formativo, as medidas específicas reguladas neste artigo.

vi. Atención educativa domiciliaria

O procedemento para acceder a esta atención educativa é o que segue:

- a) 1º. Solicitude da nai, do pai ou das persoas titoras legais do alumnado á dirección do centro docente, xunto co correspondente informe dos servizos sanitarios en que conste a conveniencia desta atención, así como, cando menos, a previsión aproximada do tempo durante que a alumna ou o alumno deberán convalecer no domicilio e o tempo da revisión desa previsión.
- b) 2º. Informe da dirección do centro docente respecto da dispoñibilidade ou non de profesorado do propio centro para desenvolver esta atención educativa.
- c) 3º. Traslado á xefatura territorial correspondente dos documentos referidos nas dúas alíneas anteriores, por parte da dirección do centro docente e nun prazo máximo de cinco días desde a recepción da solicitude.

A xefatura territorial, á vista dos documentos anteriores e logo do informe do servizo territorial de Inspección Educativa, adoptará a resolución que proceda, nun prazo máximo de cinco días. Esa resolución, que non poderá exceder un curso académico e concretará a máxima asignación horaria e a duración desta atención, comunicaráse ao centro docente, que informará a nai, o pai ou as persoas titoras legais da alumna ou do alumno. Cando a situación de convalecencia da alumna ou do alumno se prolongue máis alá do curso académico, a continuidade da atención educativa domiciliaria requirirá unha nova solicitude e autorización.

b) O profesorado nomeado especificamente para a atención educativa domiciliaria de penderá organicamente dos centros docentes públicos que determine a xefatura territorial.

Poderase proporcionar esta atención educativa a través dunha profesora ou dun profesor do centro docente a que pertenza a alumna ou o alumno, preferentemente o seu titor ou a súa titora, se a súa participación ten carácter voluntario e non implica incremento de persoal do centro.

O profesorado de atención educativa domiciliaria, tendo en conta a programación

do correspondente ciclo ou nivel e un informe da situación académica do alumnado, facilitada polo profesorado titor da alumna ou do alumno, elaborará, en coordinación con este e co asesoramento da xefatura do departamento de orientación, un programa individualizado de atención educativa que desenvolverá coa alumna ou co alumno durante o período de tempo en que non poida asistir ao centro docente, que, con carácter xeral, terá unha consideración trimestral, de xeito que se realice o seu seguimento e posibles axustes coincidindo con cada sesión de avaliación. Neste programa deberán constar os aspectos curriculares, metodolóxicos, organizativos, de coordinación, seguimento, temporización e revisión que garantan a adecuación ás circunstancias do alumnado.

A persoa titora coordinarase regularmente co profesorado de atención educativa domiciliaria, a quen trasladará, obtidas do equipo docente, as tarefas planificadas para a aula ordinaria e a súa temporización.

O profesorado de atención educativa domiciliaria emitirá, con frecuencia mensual, cando o tempo desa atención sexa superior a un mes, ou previo a cada avaliación, un informe relativo ao desenvolvemento desa atención.

A avaliación do alumnado con atención educativa domiciliaria e as decisións de promoción e titulación, de ser o caso, serán competencia e responsabilidade do equipo docente do centro onde estea matriculado e desenvolverase segundo o establecido na normativa xeral da etapa correspondente.

O alumnado autorizado para recibir atención educativa domiciliaria considerarase escolarizado para todos os efectos, polo que as ausencias ao seu centro docente durante ese período de tempo se entenderán todas xustificadas.

A atención educativa domiciliaria poderá prestarse de xeito presencial no domicilio, mediante atención virtual ou mixta, tendo en consideración o nivel educativo en que se encontre escolarizado o alumnado, a dispoñibilidade de recursos por parte da familia e o benestar do menor, o que posibilitará unha reincorporación máis eficaz ao centro docente, xa que nesta atención virtual ou mixta é recomendable que participe o profesorado do centro docente onde se encontre escolarizado o

alumnado. Cando esta atención se realice de xeito virtual poderá ser prestada polo equipo provincial de atención virtual ao alumnado.

A nai, o pai ou as persoas titoras legais dese alumnado garantirán a presenza no domicilio dunha persoa adulta responsable durante o tempo de intervención, presencial ou virtual, do profesorado e facilitarán as condicións axeitadas para esa intervención. Igualmente, proporcionarán a información que demande a Administración educativa.

Ao finalizar cada curso, o profesorado de atención educativa domiciliaria elaborará unha memoria onde se recollerá unha valoración da atención educativa levada a cabo, así como as correspondentes propostas de mellora, de ser o caso. Esta memoria entregáraselle á persoa titora da alumna ou do alumno.

Realizarase unha revisión desta medida, por parte do equipo docente, coincidindo con cada sesión de avaliación, na cal se deberá valorar, entre outras, a adopción doutras medidas de atención á diversidade que se consideren máis adecuadas para atender as necesidades da alumna ou do alumno, no caso de reincorporación parcial ou total ao centro docente.

Así mesmo, para o alumnado que, por motivos de saúde, non poida asistir ao centro docente por un período de tempo continuado superior a cinco días lectivos e non reciba atención educativa domiciliaria, o equipo docente correspondente, coordinado polo profesorado titor, elaborará unha proposta de actividades educativas. Esa proposta entregáraselle á nai, ao pai ou ás persoas titoras legais dese alumnado preferiblemente por medios telemáticos, para a súa realización pola alumna ou polo alumno e posterior devolución ao mesmo equipo. Esta medida aplicarase, igualmente, ao alumnado que, por motivos de saúde, só poida asistir ao centro docente unha parte da xornada escolar e nun tempo continuado superior aos cinco días lectivos. Este alumnado contará co correspondente informe médico e considerarase escolarizado para todos os efectos, polo que as ausencias ao seu centro docente durante ese período de tempo se entenderán todas xustificadas.

A organización e a supervisión da atención educativa domiciliaria serán realizadas

polo servizo territorial de Inspección Educativa correspondente.

vii. Atención educativa domiciliaria ou hospitalaria

Será destinatario de atención educativa hospitalaria o alumnado que deba permanecer ingresado nun centro hospitalario, a tempo completo ou en hospitalización de día, nalgunha das seguintes situacións:

- a) Longa hospitalización: máis de trinta días.
- b) Media hospitalización: entre quince e trinta días.
- c) Curta hospitalización: menos de quince días. O alumnado de longa e media hospitalización será quen reciba atención educativa en coordinación co centro de orixe, mentres que o de curta hospitalización poderá realizar no centro hospitalario actividades educativas de carácter xeral.

O profesorado da atención educativa hospitalaria informará a nai, o pai ou as persoas titoras legais do alumnado hospitalizado da existencia e das características dese servizo, no cal o alumnado de longa e media hospitalización recibirá atención educativa en coordinación co centro docente, mentres que o de curta hospitalización realizará actividades educativas e lúdicas de carácter xeral. Igualmente, informará o servizo territorial de Inspección Educativa do seu horario, da coordinación cos centros docentes e do mantemento do vínculo coa aula ordinaria, da relación coas familias, da colaboración coas entidades e de todos os aspectos que considere de interese.

A atención educativa hospitalaria será prestada polo profesorado das aulas ou das unidades creadas ou autorizadas nos centros hospitalarios, a partir da solicitude da nai, do pai ou das persoas titoras legais do alumnado de media e longa hospitalización ao profesorado que atende esa unidade, e achegarase certificado médico en que figure a prevision do tempo de hospitalización.

O propio profesorado da unidade ou da aula hospitalaria remitirá unha copia dos documentos citados anteriormente ao centro docente de procedencia da alumna ou do alumno, no prazo máis breve posible.

A dirección do centro docente, por proposta do profesorado titor, remitiralle ao profesorado da unidade ou da aula hospitalaria, cunha frecuencia quincenal, a proposta de actividades elaborada polo equipo docente da alumna ou do alumno para a aula ordinaria.

A partir desa proposta, o profesorado da aula educativa hospitalaria elaborará o seu plan de traballo.

A avaliación dese alumnado e as decisións de promoción e titulación, de ser o caso, serán competencia e responsabilidade do equipo docente do centro onde a alumna ou o alumno estean matriculados. Esas decisións considerarán a información facilitada polo profesorado da unidade ou da aula hospitalaria e seguirán os criterios xerais establecidos para cada nivel, ciclo ou etapa. En consecuencia, este profesorado remitiralle ao centro docente da alumna ou do alumno, cunha periodicidade trimestral ou, segundo o caso, ao finalizar esa atención educativa, un informe relativo ao desenvolvemento do proceso educativo nese servizo e a correspondente valoración.

O alumnado autorizado para recibir atención educativa hospitalaria considerarase escolarizado para todos os efectos, polo que as ausencias ao seu centro docente durante ese período de tempo se entenderán todas xustificadas.

Cando o alumnado beneficiario da atención educativa hospitalaria deba continuar a súa convalecencia no propio domicilio, poderá beneficiarse da atención educativa domiciliaria se cumpre os requisitos establecidos para esa atención. Nestes casos, o centro docente facilitaralle ao profesorado de atención educativa domiciliaria copia do informe do profesorado da atención educativa hospitalaria.

Ao finalizar cada curso escolar o profesorado da aula educativa hospitalaria elaborará unha memoria anual do traballo desenvolvido, que incluírá, entre outros aspectos, datos estatísticos do alumnado atendido e, de ser o caso, as propostas de mellora. Esta memoria será remitida ao servizo territorial de Inspección Educativa antes do 10 de xullo.

viii. Atención educativa virtual

Será destinatario desta atención educativa virtual o alumnado vulnerable e o alumnado que por ter familiares conviventes vulnerables non acuda ao centro docente como consecuencia dunha emerxencia sanitaria e para o cal as comisións provinciais de seguimento, creadas para tal efecto, determinen como xustificada a súa ausencia. Neste caso, proporán a adopción das medidas necesarias para a adecuación da resposta educativa correspondente.

A atención educativa ao alumnado que non poida asistir ao centro realizaraa o profesorado de cada área, materia, ámbito ou módulo do centro docente en que estea matriculado e, no caso de imposibilidade apreciada pola dirección do centro, o equipo docente ou departamento didáctico correspondente.

No caso de que esta atención educativa non poida realizarse desde o centro docente, a dirección deberá comunicarllo ao servizo territorial de Inspección Educativa, que analizará os horarios do persoal do centro e emitirá o correspondente informe á xefatura territorial, no cal se propondrá a atención educativa deste alumnado por parte do persoal do centro ou polo equipo provincial de atención virtual ao alumnado.

No caso de proposta de atención polo equipo provincial de atención virtual, a xefatura territorial emitirá unha resolución que concretará a máxima asignación horaria en función da etapa educativa da alumna ou do alumno e a duración desa atención. A resolución comunicáraselles ao equipo provincial de atención virtual e ao centro docente, que dará traslado desta resolución á nai, ao pai ou ás persoas titoras legais da alumna ou do alumno.

O equipo provincial de atención virtual ao alumnado estará integrado por persoas profesionais docentes do corpo de mestres e mestrás, e do corpo de profesorado de ensino Secundario.

O alumnado da etapa de bacharelato que non poida ser atendido polo centro docente recibirá atención educativa na modalidade de educación a distancia mediante o traslado provisional de matrícula, mantendo a praza educativa no centro de procedencia.

O alumnado autorizado a recibir atención educativa virtual considerárase escolarizado para todos os efectos, polo que as ausencias ao seu centro docente durante ese período de tempo se entenderán todas xustificadas.

No momento en que o alumno ou a alumna se incorporen ao ensino presencial no centro docente, a dirección deste centro deberá comunicarllo á xefatura territorial.

ix. Atención educativa ao alumnado menor sometido a medidas de responsabilidade penal

O alumnado menor de idade sometido a medidas de responsabilidade penal terá a consideración de alumnado con necesidade específica de apoio educativo polas súas condicións persoais ou de historia escolar. No caso de que as decisións xudiciais afecten a súa escolarización, garantirase o seu dereito á educación e será obxecto da atención educativa que se estableza na correspondente resolución xudicial, segundo o disposto na normativa vixente.

O alumnado residente nos centros de menores recibirá unha atención educativa que favoreza o seu desenvolvemento persoal, contribúa á súa reinserción social e dea continuidade ao seu proceso educativo. Igualmente, de considerárense necesarias, ofreceránselle as medidas de atención á diversidade previstas nesta orde. Finalizado o réxime de internamento, garantirase a incorporación dese alumnado ao centro docente ordinario que lle corresponda.

O equipo docente do centro ordinario, coordinado polo profesorado titor e co asesoramento da xefatura do departamento de orientación, adoptará todas as medidas que promovan a súa inclusión.

x. Atención educativa ao alumnado sometido a medidas de protección e tutela

O alumnado en situación de tutela, garda ou acollemento debe contar coas medidas de protección que garantan a súa escolarización e o seu desenvolvemento integral. Ese alumnado será considerado como alumnado con necesidade específica de apoio educativo polas súas condicións persoais ou de historia escolar.

xi. Atención educativa ao alumnado afectado por medidas de violencia de xénero e/ou acoso escolar

Considérase alumnado afectado por medidas de violencia de xénero aquel que o acredite nos termos que se establecen no artigo 5 da Lei 11/2007, do 27 de xullo, galega para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero. Na atención educativa deste alumnado terase en conta:

- a) A súa consideración como alumnado con necesidade específica de apoio educativo polas súas condicións persoais ou de historia escolar.
- b) A súa escolarización nos casos de cambio de centro docente.
- c) A continuidade do seu proceso educativo, adoptando as medidas de atención á diversidade que procedan, así como o coidado de todos os aspectos que favorecen o seu desenvolvemento persoal e social.

Considérase acoso escolar calquera xeito de vexación ou malos tratos continuados no tempo dunha alumna ou dun alumno por outro ou outra ou outros, sexa de carácter verbal, físico ou psicolóxico, incluído o illamento ou baleiro social, con independencia do lugar onde se produza. Terán a mesma consideración as condutas realizadas a través de medios electrónicos, telemáticos ou tecnolóxicos que teñan causa nunha relación que xurda no ámbito escolar. Na atención educativa deste alumnado terase en conta:

- a) A súa consideración, para todos os efectos, como alumnado con necesidade específica de apoio educativo polas súas condicións persoais ou de historia escolar.
- b) As situacións probadas de acoso escolar terán a consideración de condutas gravemente prexudiciais para a convivencia ou faltas moi graves, polo que serán tratadas segundo o establecido na normativa correspondente.
- d) Se as nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado acosado solicitan un cambio de centro, o servizo territorial da Inspección Educativa deberá constatar a efectiva concorrencia da situación alegada e, de ser o caso, propor as medidas necesarias para a inmediata escolarización noutro centro docente.
- e) Os centros docentes incorporarán nos seus plans de convivencia actuacións

destinadas á prevención, á detección e ao tratamento educativo das situacións de acoso escolar.

Entre esas actuacións incluíranse campañas de sensibilización dirixidas a todos os membros da comunidade educativa e procesos de mediación.

xii. Atención educativa ao alumnado pertencente a familias itinerantes

Enténdese por alumnado pertencente a familias itinerantes aquel que, por razón socioeconómicas da súa nai, do seu pai ou das persoas titoras legais, non pode asistir de xeito continuado ao mesmo centro docente, por ter que desprazarse entre diferentes localidades ao longo do curso escolar. Ese alumnado será considerado, para todos os efectos, alumnado con necesidade específica de apoio educativo polas súas condicións persoais ou de historia escolar.

xiii. Atención educativa ao alumnado procedente do estranxeiro

O alumnado procedente do estranxeiro terá a consideración de alumnado con necesidade específica de apoio educativo polas súas condicións persoais ou de historia escolar. Este alumnado poderá, se ten unha idade comprendida entre os tres anos e o límite da escolarización obrigatoria, participar nun grupo de adquisición de linguas e/ou nun grupo de adaptación da competencia curricular se presenta, respectivamente, descoñecemento. No momento da incorporación da alumna ou do alumno ao sistema educativo farase a avaliación inicial, que, de considerarse necesario, se complementará coa avaliación psicopedagóxica que realice a xefatura do departamento de orientación. Se tras esa avaliación se detecta que a alumna ou o alumno presentan un desfasamento curricular de máis de dous cursos, poderanse escolarizar no curso inmediatamente inferior ao que lle correspondería por idade, incorporándose ao curso correspondente á súa idade no caso de superar ese desfasamento. Estas circunstancias, de producirse, serán comunicadas ao servizo territorial de Inspección Educativa correspondente. Esta medida só se aplicará nas etapas de educación primaria e de educación secundaria obrigatoria, respectando que a alumna ou o alumno poidan rematar calquera desas etapas, dentro dos límites de idade establecidos.

xiv. Grupos de adquisición das linguas

Os grupos de adquisición de linguas son agrupamentos de alumnado de ESO que, procedendo do estranxeiro, descoñeza as dúas linguas oficiais de Galicia. Estes grupos teñen por finalidade o impulso dunha formación inicial específica nas linguas vehiculares do ensino, de xeito que se posibilite, canto antes, a súa incorporación nas actividades de aprendizaxe pertencentes ao curso en que estea escolarizado.

O alumnado indicado no punto anterior poderá formar parte dun grupo de adquisición de linguas un tempo máximo dun trimestre e o servizo territorial de Inspección Educativa poderá, logo da solicitude do centro docente, autorizar a ampliación excepcional dese período. En todo caso, antes de rematar o prazo para o cal fose concedida a súa participación no agrupamento, unha alumna ou un alumno poderá incorporarse ao seu grupo ordinario se o equipo docente considera superadas as necesidades educativas que motivaran esa Medida.

O alumnado que forme parte dun grupo de adquisición de linguas deberá pertencer a unha mesma etapa educativa, sen necesidade de estar escolarizado no mesmo ciclo ou nivel, pero debe permanecer co seu grupo ordinario nas áreas, nas materias e nos momentos que máis favorezan a súa integración e a súa inclusión.

O horario semanal máximo de pertenza a un grupo de adquisición de linguas será de vinte e catro, na educación secundaria obrigatoria. Estes períodos lectivos semanais deberanse reducir progresivamente a medida que o alumnado vaia progresando no dominio da lingua vehicular da aprendizaxe.

O profesorado encargado dos grupos de adquisición de linguas na educación secundaria obrigatoria pertencerá, preferentemente, ás especialidades de carácter lingüístico e deberá contar con dispoñibilidade horaria. Ese profesorado coordinarase co profesorado titor do grupo ordinario a que pertenza a alumna ou o alumno, co asesoramento da xefatura do departamento de orientación.

A avaliación das aprendizaxes específicas no grupo de adquisición de linguas será continua, realizaraa o profesorado encargado dese agrupamento e servirá de

referente para a toma de decisións sobre o horario de permanencia nel. Non obstante, as sesión de avaliación realizaranse segundo o procedemento xeral que prevé a normativa de cada etapa, e poderá asistir a esas sesións, con voz e sen voto, o profesorado que realizou a intervención específica nese grupo.

As nais, os pais ou as persoas titoras legais do alumnado que asista a un grupo de adquisición de linguas serán informadas polo profesorado titor sobre o seu progreso nas aprendizaxes específicas de tipo lingüístico, así como no relativo á súa inclusión no centro docente.

Para constituír un grupo de adquisición de linguas será necesaria a solicitude da dirección do centro docente ao servizo territorial de Inspección Educativa correspondente, achegando a seguinte documentación:

- a) Informe xustificativo do profesorado titor.
- b) Relación do alumnado que conforma o grupo, con indicación da etapa e do curso.
- c) Relación do profesorado encargado da docencia do grupo.
- d) Acreditación da información á nai, ao pai ou ás persoas titoras legais.
- e) Especificación do período de tempo para o cal se solicita o grupo, concretando o horario semanal e o tempo total para o cal se propón.
- f) Programación ou plan de traballo para desenvolver no grupo de adquisición de linguas.

Compete ao servizo provincial de inspección educativa a autorización do grupo de adquisición de linguas.

xv. Grupos de adaptación da competencia curricular

Os grupos de adaptación da competencia curricular son agrupamentos de alumnado do segundo e terceiro ciclos de educación primaria e/ou de educación secundaria obrigatoria que, procedendo do estranxeiro e non contando con adaptación curricular, presente un desfasamento curricular de dous ou máis cursos con respecto ao que lle correspondería polo grupo en que estea escolarizado nas

áreas ou materias instrumentais de Lingua Galega e Literatura, de Lingua Castelá e Literatura, e de Matemáticas. A súa finalidade é contribuír, o máis rapidamente posible, a unha competencia curricular que lle permita a plena incorporación ás actividades de aprendizaxe propostas ao grupo en que estea escolarizado.

Decidirase a conformación dun grupo de adaptación da competencia curricular cando, a partir da avaliación inicial, realizada no momento da incorporación do alumnado ao sistema educativo galego e que pode complementarse coa avaliación psicopedagóxica, se verifique o desfacemento curricular indicado no punto anterior e se considere a medida máis adecuada para a inclusión dese alumnado e para o seu desenvolvemento curricular.

A permanencia do alumnado nestes grupos, que se poderá estender ao longo de todo o curso escolar, levarase a cabo nunha fracción da xornada escolar semanal, coincidindo coas áreas ou materias de carácter instrumental. Esta permanencia non poderá exceder os dez, na educación secundaria obrigatoria, nin abranguer a totalidade do horario semanal de cada unha das áreas ou das materias con que coincide. Non obstante, o alumnado incorporárase plenamente ao seu grupo ordinario no momento en que o equipo docente considere superadas as necesidades educativas que motivaran esa medida.

O alumnado que forme parte dun grupo de adaptación da competencia curricular deberá pertencer a unha mesma etapa educativa, sen necesidade de estar escolarizado no mesmo nivel ou ciclo.

O profesorado encargado dos grupos de adaptación da competencia curricular en educación secundaria obrigatoria o profesorado que atenda estes grupos pertencerá, preferentemente, ás especialidades das materias instrumentais que se van desenvolver no referido grupo e deberá contar con dispoñibilidade horaria. Este profesorado manterá unha estreita coordinación co profesorado titor do grupo ordinario a que pertenza a alumna ou o alumno, e contará co asesoramento da xefatura do departamento de orientación. Igualmente, asistirá ás sesións de avaliación do alumnado do grupo que atende, con voz e sen voto. A avaliación deste alumnado corresponde ao equipo docente do grupo ordinario.

A nai, o pai ou as persoas titoras legais do alumnado que asiste a un grupo de adaptación da competencia curricular serán informadas polo profesorado titor sobre esta medida, sobre o seu progreso na superación do desfasamento curricular e sobre a súa inclusión no centro docente.

xvi. Atención educativa a mozas embarazadas

Esta atención está destinada a facilitar o proceso educativo das menores durante o seu embarazo e nos dous anos posteriores ao parto, e recóllense, entre outras, as seguintes medidas:

- a) A alumna afectada por embarazo será considerada, para todos os efectos, como alumna con necesidade específica de apoio educativo polas súas condicións persoais ou de historia escolar.
- b) Os centros docentes facilitarán a asistencia ás probas prenatais ás persoas proxenitoras, adecuando os procesos de ensino e de aprendizaxe ás súas necesidades.
- c) A menor de idade terá dereito a atención educativa domiciliaria se durante o proceso de xestación precisa repouso, por prescrición médica.
- d) Os centros docentes, durante o proceso de xestación, posterior maternidade e ata os dous anos de idade da filla ou do fillo, adaptarán as datas e o horario das probas de avaliación das persoas proxenitoras.
- e) Potenciarase, por parte do equipo docente e coa colaboración do departamento de orientación, a comunicación e o mantemento do vínculo co ámbito educativo, procurando asegurar a permanencia da moza embarazada no sistema educativo, evitando un posible abandono escolar temperán.
- f) Cando a asistencia ao centro docente non poida ser continuada por mor do embarazo, do parto ou do coidado da súa filla ou do seu fillo menor de dous anos, propiciarase o uso de medios telemáticos que permitan seguir con aproveitamento o desenvolvemento dos procesos de ensino e de aprendizaxe. Igualmente, de ser o caso, podería continuar na modalidade

de educación a distancia mediante o traslado provisional de matrícula, mantendo a praza educativa no centro de procedencia.

- g) O departamento de orientación informará a menor embarazada das redes de apoio existentes no seu contorno.
- h) Facilitaranse as entradas e saídas ao centro docente da menor de idade para a lactación da súa filla ou do seu fillo ata os dous anos de idade. De ser o caso, ofreceráselle a posibilidade de levar a cabo a lactación nunha dependencia do centro docente que cumpra as condicións de privacidade e tranquilidade.

As ausencias ao centro docente por motivo de actividades de preparación do parto, así como as derivadas deste, da atención e da asistencia médica da filla ou do fillo, terán a consideración de faltas xustificadas.

7. Concreción das actuacións e medidas deseñadas

a) Medidas ordinarias

i. Elaboración dos grupos

Responsables	Temporalización	Recursos
<ul style="list-style-type: none"> Equipo directivo Asesora DO 	<ul style="list-style-type: none"> Xullo 	<ul style="list-style-type: none"> Informes xuntas avaliación Informes centros adscritos

ii. Desdobramentos de grupos

Responsables	Temporalización	Recursos
<ul style="list-style-type: none"> Equipo directivo Asesora DO 	<ul style="list-style-type: none"> Xullo 	<ul style="list-style-type: none"> Informes xuntas avaliación Informes avaliación inicial Informes centros adscritos

iii. Exencións de 2ª lingua estranxeira

Responsables	Temporalización	Recursos
<ul style="list-style-type: none"> Equipo directivo Asesora DO 	<ul style="list-style-type: none"> Xullo 	<ul style="list-style-type: none"> Informes xuntas avaliación Informes avaliación inicial Informes centros adscritos

iv. Aplicación de reforzo educativo

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Profesorado titor (elabora) • DO (asesora) • Xunta avaliadora 	<ul style="list-style-type: none"> • En calquera momento do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Rexistro no XADE

Sempre que sexa necesario implicará modificación metodolóxica sobre elementos non prescriptivos incluíndo procedementos de avaliación (protocolos TDAH/TEA)

v. Apoio do profesorado con dispoñibilidade horaria

Responsables	Temporalización	Lugares
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo • DO (asesora) • Profesorado titor/ responsable da materia (elabora e avalía) • Profesorado con dispoñibilidade horaria 	<ul style="list-style-type: none"> • En calquera momento do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Dentro da aula • Puntualmente fóra

vi. Programas de enriquecemento curricular

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo (supervisa e executa) • Asesora DO • Profesorado titor (elabora) 	<ul style="list-style-type: none"> • En calquera momento do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Rexistro no XADE

vii. Programas de reforzo nas áreas instrumentais básicas

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo (supervisa) • Asesora DO • Profesorado titor • Profesor especialista con dispoñibilidade horaria • PT puntualmente 	<ul style="list-style-type: none"> • En calquera momento do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Rexistro no XADE

viii. Programas de seguimento de alumnado con materias pendentes

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Xefatura de departamento (acordo CCP) 	<ul style="list-style-type: none"> • A principio do curso • Seguimento ao 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado

<ul style="list-style-type: none"> • Departamentos • Eq. Directivo (supervisa) 	longo do mesmo	<ul style="list-style-type: none"> • Reflectirase nas programacións (non pode limitarse a unha proba extraordinaria)
--	----------------	---

ix. Programa de recuperación de materias suspensas

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Profesorado das materias (acordo CCP) • Departamentos • Profesor da materia 	<ul style="list-style-type: none"> • Ao longo do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Reflectirase nas programacións

x. Programas específicos personalizados

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • CCP establece mecanismos • Xunta avaliadora 	<ul style="list-style-type: none"> • Ao longo do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado

xi. Programas de habilidades sociais e mellora da convivencia

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • DO • CCP (aproba) 	<ul style="list-style-type: none"> • A principios do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Programas nos recreos • Incluír no PAT • Programa de intervención específico individualizado

b) Medidas extraordinarias
i. Adaptacións curriculares

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo docente (decide) • DO (asesora) • Profesor materia (elabora) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ao longo do primeiro trimestre 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Rexistro no XADE

ii. Agrupamentos flexibles

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo • DO (asesora) • Inspección (autoriza) 	<ul style="list-style-type: none"> • Antes do inicio do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Autorización da inspección • Rexistro no XADE

iii. Apoio do profesorado especialista en pedagogía terapéutica

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo docente (decide) • DO (asesora) • Profesorado titor (seguimento) • PT (implementa) 	<ul style="list-style-type: none"> • En calquera momento do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Elaboración do plan de traballo • Seguimento pola titoría

iv. Flexibilización da duración do período de escolarización

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Profesorado titor (propón) • DO (asesora) • Eq. directivo (tramita) • EOE (asesora) • Inspección (inform.a) • DX (aproba) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ao remate do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Autorización da Dirección Xeral

v. Modalidade de escolarización combinada

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Profesorado titor (propón) • DO (asesora) • Eq. directivo (tramita) • EOE (asesora) • Inspección (informa) • XT (aproba) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ao remate do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Seguimento trimestral • Coordinación co centro de EE • Autorización da Xefatura Territorial

vi. Programas de mellora da aprendizaxe e do rendemento (en adiante PMAR)

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Xunta avaliadora (propón) • Eq. directivo (tramita) • Inspección (aproba) 	<ul style="list-style-type: none"> • Antes do inicio do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Autorización da inspección

vii. Programas de diversificación curricular (en adiante PDC)

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Xunta avaliadora (propón) • Eq. directivo (tramita) • Inspección (aproba) 	<ul style="list-style-type: none"> • Antes do inicio do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Autorización da inspección

viii. Formación Profesional Básica

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Xunta avaliadora (propón) • Eq. directivo (tramita) 	<ul style="list-style-type: none"> • Na avaliación extraordinaria 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado

<ul style="list-style-type: none"> • DO (asesora) 		<ul style="list-style-type: none"> • Solicitud no centro que se desexa
--	--	---

ix. Atención educativa ao alumnado que, por circunstancias diversas, presenta dificultades para unha asistencia continuada a un centro educativo

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo • Asesora DO • Profesor/Titor 	<ul style="list-style-type: none"> • Ao longo do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Elaboración de plan de coordinación coas familias

x. Atención educativa domiciliaria ou hospitalaria

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo • DO (asesora) • XT (autoriza) 	<ul style="list-style-type: none"> • Ao longo do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Envío de anexos á Xefatura Territorial • Elaboración de plan de coordinación co profesorado externo • Autorización do XT

xi. Grupos de adquisición das linguas

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo • Asesora DO • Profesorado titor • Profesorado con dispoñibilidade horaria 	<ul style="list-style-type: none"> • En calquera momento do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Definición do tempo e carga horaria

xii. Grupos de adaptación da competencia curricular

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo • Asesora DO • Profesorado titor • Profesorado con dispoñibilidade horaria 	<ul style="list-style-type: none"> • En calquera momento do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación ás persoas responsables de alumnado • Definición do tempo e carga horaria

xiii. Alumnado de incorporación tardía con desfase curricular

Responsables	Temporalización	Accións
<ul style="list-style-type: none"> • Equipo directivo • DO 	<ul style="list-style-type: none"> • En calquera momento do curso 	<ul style="list-style-type: none"> • Comunicación aos pais • Definición do tempo e carga horaria

8. Mecanismos de coordinación e colaboración internos, así como con outras etapas educativas e cos centros adscritos ou de adscrición

a) Reunións no propio centro

- Departamento de orientación, inclusive profesorado PMAR e PDC
- Coordinación de titorías por nivel
- Avaliación inicial
- Sesións de avaliación
- CCP

b) Reunións cos centros adscritos

No mes de maio, visita da orientadora aos centros adscritos e reunión coas persoas titoras.

c) Reunións cos centros onde exista alumnado en escolarización combinada

Establecer comunicación fluída distancia.

Reunións de avaliación trimestrais.

d) Reunións cos profesionais que atenden alumnado en atención domiciliaria ou hospitalaria

Temporalización segundo plan de coordinación elaborado.

9. Canles de colaboración coas nais, pais ou titores e titoras legais do alumnado e cos diferentes servizos externos ao centro

a) Colaboración coas persoas responsables de alumnado

Abalar, correo electrónico, comunicación de horarios de atención de profesorado, entrevistas presenciais e atención telefónica.

b) Colaboración con instancias externas

Cruz vermella, secretariado xitano, Meniños, ONCE, Concello de Pontevedra e asociacións varias.

c) Procedemento de solicitude de intervención do equipo de orientación específico

Impreso correspondente.

10. Protocolo de derivación do alumnado ao departamento de orientación

Datos do alumno/a			
Apelidos		Nome	
Curso		Data nacemento	

Derivado por (márquese o que proceda):			
☐	Titor	☐	Profesor da materia de:
☐			Solicitude das persoas responsables do alumnado

Motivo da demanda		
Evidente discapacidade (especificar debaixo)	☒ Si	☐ Non
☒ Auditiva	☒ Motora	
☒ Visual	☒ Física orgánica	
Trastorno grave de conduta	☒ Si	☐ Non
Trastorno do espectro autista	☒ Si	☐ Non
Trastorno mental	☒ Si	☐ Non
Trastorno específico da linguaxe (especificar debaixo)	☒ Si	☐ Non
☒ Dificultades na linguaxe oral	☒ Dificultades na lectoescritura	
Dificultades no cálculo	☒ Si	☐ Non
Retraso do desenvolvemento/Inmadurez xeralizada	☒ Si	☐ Non
Absentismo ou risco de absentismo	☒ Si	☐ Non
Problemas persoais/sociofamiliares do alumno	☒ Si	☐ Non
Sospeita de posible situación de risco social	☒ Si	☐ Non
Orientación académica e profesional	☒ Si	☐ Non

Tipo de actuación solicitada ao departamento de orientación		
Entrevista co alumno/a	☒ Si	☐ Non
Entrevista coa familia	☒ Si	☐ Non
Entrevista co titor/equipo docente	☒ Si	☐ Non

Tipo de actuación solicitada ao departamento de orientación		
Entrega de materiais	☒ Si	☐ Non
Avaliación psicopedagóxica do alumno/a		

En Pontevedra, ___ de _____ de 202__

O profesor/a ou titor/a,

Nome e apelidos

11. Medidas para o desenvolvemento dos protocolos establecidos pola consellería

a) Absentismo

(consultar as normas de organización e funcionamento, en adiante as NOF)

b) TDAH/TEA

Deseñar medidas para dar resposta ao alumnado con estas NEAEs. Trátase de desenvolver e concretar (non repetir) o que se indica no protocolo colgado na web educonvives.gal

(pendente)

c) TEA

Deseñar medidas para dar resposta ao alumnado con esta patoloxía. Trátase de desenvolver e concretar non repetir o que se indica no protocolo colgado na web educonvives.gal.

(pendente)

12. Procesos de seguimento, avaliación e mellora do plan

Para a elaboración deste documento pátense desta proposta facilitada pola dirección do centro coa

seguinte temporalización:

Temporalización	Tarefa
Xaneiro-maio de 2022	Elaboración deste documento por parte da xefatura de departamento de orientación en colaboración coa dirección
Xuño de 2022	Presentación ao claustro e consello escolar
Xuño de 2022	Informe ao claustro e aprobación polo consello escolar
Anualmente no 1º trimestre.	Revisión e actualización do documento pola xefatura de departamento de orientación e equipo directivo, logo da consulta e achegas dos membros da CCP a través dos foros de coordinación da aula virtual
Outubro de 2026. (cada 4 anos)	Reelaboración do plan

Anexos

a) Concreción anual

Cada ano deberase elaborar unha concreción anual do plan. Esta concreción incluírase na PXA de cada curso e deberá incluír os seguintes puntos:

- i. Análise da situación de partida e valoración das necesidades previsibles con relación ao tipo de alumnado e á oferta educativa do centro. Para elo terase en conta a memoria do curso anterior, as actas das sesións de avaliación e a información da anterior etapa educativa e dos orientadores escolares.
- ii. Proposta de medidas de atención á diversidade do alumnado contando cos recursos existentes no centro. Dita proposta será presentada ao claustro.
- iii. Concreción do cronograma de actuación que figura no anexo.

Xunto co documento anterior remitírase tamén ao servizo de inspección (non deberán ser incluídos na PXA e, polo tanto, presentados ao consello escolar para a súa aprobación por mor da lei de protección de datos):

i. Horarios do persoal encargado da atención educativa dos ANEAE (PT)

Estableceranse tantas franxas horarias, como as recoñecidas no centro.

No caso de PT poden/deben subdividirse en metades segundo as necesidades descritas para cada alumno/a.

No caso de AL, as sesións subdividiranse sempre en metades dada as características da intervención destes profesionais. Soamente en casos excepcionais consignaranse sesións completas e nunca con carácter xenérico para un/ha alumno/a.

- Cubrirase un horario por cada PT/AL no centro, consignando na parte superior o seu nome e apelidos. En caso de ser mais de un, antes do nome facer constar PT 1, PT2, ...
- En cada unha das sesións rexistrarase o nome de pila do alumno/a atendido/a coa inicial do 1º apelido, o curso e grupo ao que pertence e a localización onde se desenvolve a sesión (aula ordinaria /aula de PT /aula de AL /ximnasio/patio...), lembrando que a intervención, salvo en casos excepcionais, debe levarse ao cabo dentro da aula ordinaria. Dada a peculiaridade de intervención do profesorado de AL (na intervención de rehabilitación fonético-fonolóxica especialmente), entenderanse sesións na aula de AL, organizando as mesmas en pequenos grupos.

A inclusión, integración e interacción social serán os criterios clave a ter en conta no deseño de agrupamentos para a intervención na aula de PT/AL. Non se entenderán salvo casos excepcionais alumnos que acudan de xeito individual. De darse o caso nunca será a xeneralidade para un mesmo/a alumno/a con NEAE .

Entendendo que se trata dun recurso extraordinario minimizaranse o número de gardas e dinamizacións (que de existir se farán constar explicitamente no horario). Non se pode recoller dentro do horario lectivo unha dinamización cando existan necesidades que atender.

ii. Listaxe de alumnado con NEAE, atendidos por PT

Ordenados por nivel educativo, do menor ao maior.

Na columna de NEAE, especificarase non soamente o “diagnóstico”, “patoloxía” ou “xuízo clínico”, senón a enumeración das necesidades máis salientables derivadas do citado diagnóstico que dirixen o plan de intervención dos profesionais responsables da atención do ACNEAE. A definición destas necesidades incluídas nos programas de intervención de PT/AL facilitará a elaboración dos agrupamentos fora da aula, que deberán ser congruentes coas mesmas.

Na columna de medidas ordinarias /extraordinarias, de ser obxecto de AC, consígnanse as áreas adaptadas.

Na columna PI (programa de intervención), consígnase a existencia do mesmo ou non. Axuntádoos sempre que exista.

Na última columna: profesionais encargados da intervención, lugar e nº de sesións, deberán consígnase necesariamente todos os aspectos, incluíndo de ser o caso P.O. (profesorado ordinario).

b) Informe anual final por curso sobre as medidas de reforzo educativo (RE)

CURSO: 20 – 20

DATOS DA ALUMNA OU DO ALUMNO:

APELIDOS: NOME:

DATA DE NACEMENTO: CURSO:

Secundaria obrigatoria:

CURSO: 1o: 2o: 3o: 4o:

GRUPO:

Outra: Especificala:

Por cada ÁREA OU MATERIA EN QUE A ALUMNA OU O ALUMNO RECIBIU RE.

1. ÁREA OU MATERIA:

2. DATOS DO PROFESORADO DA ÁREA OU MATERIA:

APELIDOS: NOME:

3. DATOS DO REFORZO EDUCATIVO:

DATA DE COMEZO DO RE: DATA DE REMATE DO RE:

DESCRIPCIÓN DAS MEDIDAS DESENVOLVIDAS:

- a) Cal foi o motivo?.....
.....
- b) En que consistían? (breve descrición)
.....
- c) Con que frecuencia se presentaban? (temporización)
.....
- d) Cando as realizaba a alumna ou o alumno?
.....
- e) Quen lle axudaba?: (profesorado con dispoñibilidade horaria).....
- f) Como se avaliaban? (corríxían) :
.....

VALORACIÓN FINAL DAS MEDIDAS DE RE:

- Acadáronse os obxectivos previstos nelas.
- Foron eficaces, pero a mellora non se extrapolaba ao traballo diario (ordinario).

PREVISIÓN PARA O CURSO SEGUINTE (indíquese se se considera que esta alumna ou este alumno, no curso próximo, pode verse beneficiada/o ou non por unhas medidas regulares de reforzo educativo na área ou materia).....

O/a profesor/a titor/a,
....., de de 20

Asdo.:

O/a profesor/a que realizou o reforzo

c) Informe individual final de curso sobre as medidas de apoio educativo

CURSO: 20 – 20

DATOS DA ALUMNA OU DO ALUMNO:

APELIDOS: NOME:

DATA DE NACEMENTO: CURSO:

Secundaria obrigatoria:

CURSO: 1o: 2o: 3o: 4o:

GRUPO:

Outra: Especificala:

Por cada profesorado especialista en Pedagogía Terapéutica e/ou en Audición e Linguaxe.

1. DATOS DO PROFESORADO:

APELIDOS: NOME:

2. DATOS DAS MEDIDAS DE APOIO:

ÁREA/S OU MATERIA/S EN QUE RECIBIU APOIO:

DATA DE COMEZO DO APOIO: DATA DE REMATE DO APOIO:

HORARIO SEMANAL E MODALIDADE DO APOIO REALIZADO (especificíquese día/s da semana, horario e modalidade, dentro da aula ordinaria e fóra dela) :

DESCRICIÓN DAS MEDIDAS DE APOIO:

a) Tipo de tarefas realizadas:

b) Principais materiais usados:

c) Horario ou frecuencia de coordinación co profesorado da área ou da materia:

d) Horario ou frecuencia de coordinación co profesorado titor:

e) Como se avaliaron as medidas de apoio?

.....

VALORACIÓN FINAL DAS MEDIDAS DE APOIO:

Acadáronse os obxectivos previstos nelas.

Foron eficaces, pero a mellora non se extrapolaba ao traballo diario (ordinario).

PREVISIÓN PARA O CURSO PRÓXIMO (indíquese se se considera que esta alumna ou este alumno, no curso próximo, pode verse

beneficiada/o ou non por unhas medidas regulares de apoio educativo, en que área ou materia, mediante que modalidade –dentro da aula ordinaria, fóra dela ou mixta– e número de horas semanais) :

.....

....., de de 20

O/a xefe/a do Departamento de Orientación,

Asdo.:

O/a profesor/a que realizou o apoio

Asdo.:

d) Cronograma para a implantación anual do PAD

Datas	Tarefas	Responsables	Recursos
Maio	Visita a centros adscritos	XD orientación Titores de 6º EP	Informes do alumnado
1ª quincena de xullo	Elaboración de listaxe de alumnos propostos para medidas de atención de atención á diversidade para o vindeiro curso	XD Orientación e profesorado especialista: PT	Informes obtidos ao longo do curso

Datas	Tarefas	Responsables	Recursos
1ª quincena de xullo	Contacto cos alumnos con NEAE: xornadas de acollida para os novos e para as súas familias	XD Orientación	Informes de anos anteriores e de centros adscritos así como de centros de procedencia de novo alumnado
2ª quincena de xullo	Valoración das necesidades iniciais	Xefatura de estudos	Informes obtidos nas reunións
2ª quincena de xullo	Elaboración de horarios do departamento	Xefatura de estudos XD orientación	Recursos do departamento
1ª semana de setembro	Realización da concreción anual do PAD	XD Orientación	Datos dos alumnos
3ª e 4ª semana de setembro	Preparacións das avaliacións iniciais da ESO	Xefatura de estudos (planifica e coordina)	Recursos do departamento
1ª semana de outubro	Avaliacións iniciais na ESO e no bacharelato	Xefatura de estudos Titores (dirixen as reunións) XD orientación (asesora e apoia)	Recursos do departamento
1ª quincena de outubro	Reunións de coordinación pedagóxica	Xefatura de estudos (planifica e coordina) XD orientación (asesora e apoia)	Datos do alumnado
2ª quincena de outubro	Elaboración de programas e actuacións xurdidas das reunións de coordinación	XD Orientación	Recursos do departamento
Outubro	Elaboración das ACS	XD Orientación e profesores afectados	Recursos do departamento
1ª quincena de novembro	Reunións de coordinación pedagóxica	Xefatura de estudos (planifica e coordina) XD orientación (asesora e apoia)	Datos do alumnado
Decembro	Participación nas sesións da 1ª avaliación	XD Orientación e profesorado especialista: PT	Informes obtidos na avaliación inicial
Xaneiro	Elaboración de programas e actuacións xurdidas das reunións	XD Orientación	Informes obtidos na 1ª inicial

Datas	Tarefas	Responsables	Recursos
	da 1ª avaliación e revisión das que xa están en marcha		
2ª quincena de xaneiro	Reunións de coordinación pedagóxica	Xefatura de estudos (planifica e coordina) XD orientación (asesora e apoia)	Datos do alumnado
2ª quincena de febreiro	Reunións de coordinación pedagóxica	Xefatura de estudos (planifica e coordina) XD orientación (asesora e apoia)	Datos do alumnado
Marzo	Participación nas sesións da 2ª avaliación e avaliación previa á FCT de 2º ciclos	XD Orientación e profesorado especialista: PT	Informes obtidos ao longo do trimestre
Abril	Asesoría vocacional do alumnado de 4º ESO e 2º Bacharelato	XD Orientación e titores	Recursos do departamento
2ª quincena de abril	Reunións de coordinación pedagóxica	Xefatura de estudos (planifica e coordina) XD orientación (asesora e apoia)	Datos do alumnado
2ª quincena de maio (pendente calendario CIUG)	Asistencia ás sesións de avaliación ordinaria (2º de bacharelato)	XD orientación	Recursos do departamento
2ª quincena de maio	Reunións de coordinación pedagóxica	Xefatura de estudos (planifica e coordina) XD orientación (asesora e apoia)	Datos do alumnado
2ª quincena de maio	Entrega aos titores de materiais necesarios para cumprimentar o Consello orientador	XD Orientación	Recursos do departamento
Xuño	Preparación de informes de alumnado con NEAE que abandona o centro	XD Orientación e profesorado especialista: PT e AL	Informes obtidos ao longo do curso
1ª quincena de xuño	Asistencia ás sesións da 3ª avaliación (ESO) e ordinaria (1º de bacharelato)	XD orientación e profesorado especialista: PT	Recursos do departamento
2ª quincena de xuño	Asistencia ás sesións da avaliación final (ESO) e extraordinaria (bacharelato)	XD orientación e profesorado especialista: PT	Recursos do departamento
2ª quincena de xuño	Elaboración da memoria	XD Orientación	Información recollida

Datas	Tarefas	Responsables	Recursos
	do departamento		ao longo do curso
Todo o curso	Atender ás demandas do profesorado e do alumnado	Calquera membro do departamento segundo demandas	Recursos do departamento
Todo o curso	Asesoramento e apoio na CCP aos diferentes departamentos na programación e desenvolvemento de tarefas	XD Orientación e PT	Recursos do departamento
Todo o curso	Colaborar na planificación, desenvolvemento, seguimento e avaliación dos plans e programas levados a cabo no centro	XD orientación en colaboración cos outros membros da comunidade educativa implicados	Recursos do departamento

PROPOS

